

KOMIX

NR. 3
5. november
1983
Kr.10.00

...om og med tegneserier

Brevkasse
Anmeldelser

Jens Peder Agger:
Derfor gik jeg
fra Carlsen

Interview med
JIM DAVIS
far til Garfield

TEGNESERIEMUSEUM
i Danmark?

Skjoldungerne
ny Orla Clausen
ud til jul

Læs om nyheder
på vej:

Linda og
Valentin
John Difool
Jon Cartland
Londonmysterie
Adele

Masser af nyheder

STICK WITH
ME, KID.
WE'LL GO
PLACES

En Dag sad fire Uøler paa en Pind
og slumred nok saa blidt i Solens Skin.
Saa skulde det sig træffe at en Skare
paa fire rigtig flittige og rare
Smaapiger kom til samme "Nattely"

De Kor da raabte hele Flokken: "Fy!
De sovne Uøler maa jer rigtig skamme
De sover Dagen væk foruden Sky
og tror at den er bare til det samme
i Stedet for at læse eller sy."

Men da det saa blev Nat og Maanens Skin
glød venlig ned til Jordens stille Veie,
saa tittede de fire Uøler ind,
hvor de smaa Piger sov med deres Kind
mod Yuden lænet paa det bløde Leie.

Nu var det Uølerne, der raabte: "Fy,
De sovne Piger, som var før saa kry!
Nu ligger De og sover i den lange
Maaneskinsnat i Stedet for at fange
lidt Mus. Men gjørde Gavn er vist
for svært,
og skamme jer har nok ikke lært!"

C. Schmidt

Kære læser!..

dagen oprandt, da endnu et nummer af KOMIX så dagens lys. Fra de nye redaktionslokaler i Blågårdsgade begynder vi så småt at kunne kigge op over flytterodet (der bl.a. medførte, at vi måtte undvære anmeldelser i sidste nummer). Lokalerne bugnede, da stort og småt og en del af gadens bumser fejrede indflytningen d. 30. september. Vi siger tak for det meget flotte fremmøde og de mange gaver fra vin, blomster og tegninger til Garfield-ur og Garfield-sparebøsse. Vi håber, at det ikke bliver sidste gang og at den stemning og det miljø, der var hin septemberdag også fremover vil kendetegne samarbejdet på tegneserieområdet herhjemme. Det er, hvad KOMIX gerne vil stå for.

Rune Kidde

KOMIX nr. 3

5. november, 1983.

Redaktør: Rune T. Kidde

Redaktion: KOMIX, Blågårdsgade 37, st., 2200 København N.

Tlf.: (01) 35 37 90

FASTE MEDARBEJDERE:

Anmeldere: Peter Bach, Birgitte Bokelund, John Jørgensen, Arne Larsen, Leif Madsen, Jens Thorhauge, Torben Weinreich, Mården Smet, Rune Kidde.

Fotografer: Rune Kidde, Peter Kielland-Brandt.

Tegnere: Mården Smet, Peter Kielland-Brandt, Thomas Nøhr, Teddy Kristiansen.

FORLAGSREPRÆSENTANTER:

RunePress: Steen Blendstrup

Interpresse: Henning Kure, Carsten Søndergaard, Marianne Kidde

Carlsen if: Ole Steen Hansen

Presse Illustrationsbureauet:

Paul Schiøtt, Per Sanderhage

Balder og Brage: Jørgen Nielsen

Winther: Carsten Hansen

Nyhedsstof iøvrigt: Peter Kielland-Brandt, Svend Høgh, Tom Larsen, Marianne Kidde.

Oversættere og håndtekstere:

Trine Vester Jørgensen, Lene Ager-snap, Rune Kidde

FASTE SPALTER.

Anmeldersektion: Anders Hjort-Jørgensen, Malisvej 12, 4200 Slagelse. Tlf. (03) 52 99 96. Arbejde: Slagelse Centralbibliotek (03) 52 12 45.

Animation: Sten Blendstrup, RunePress, Krogshøjvej 32, 2880 Bagsværd. Tlf. (02) 98 52 27.

KOMIX udkommer d. 5. i hver måned og udgives af Interpresse, Box 11, 2880 Bagsværd.

Interpresse, 1983. Trykt i Finland. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret materiale, men opfordrer til at man sender sådant. Komix gør ikke krav på at være neutralt, objektivt eller på anden måde uafhængigt af de enkelte medarbejderes meninger eller forlagsmæssige tilknytninger - men opfordrer alle der måtte føle sig stødt til at reagere.

Forsidetegningen er af **JIM DAVIS** og tegningen på denne side refererer til omtalen af **JUDGE DREDD** side 6.

Abonnement. Tlf. (02) 98 52 27 mellem kl. 13 og 15. Att. Dorte Jensen, Interpresses Service-kontor. Abonnement kan kun tegnes halvårligt (6 numre) og koster kr. 60,00.

Bidstrup hædres

Herluf Bidstrup har gennem snart en menneskealder bidraget til tidernes gang med skarp samfundssatire og til tider charmerende humor – det skarpe er blevet skærpet med årene anerkendelse – mestendels for det – har han nu modtaget den bulgarske hædersmedalje. Det var nok på tide, at han også fik et skulderklap i sit hjemland. Selvportrættet overfor stammer fra 1947.

SPRUT

En blid Bidstrup som man godt kan savne lidt...

Udgivelser i november:

a/s INTERPRESSE

Peter Kielland-Brandt: Kun i aften
Pia Thaulow: En uheldig dag
Yoko Tsuno, 8: Vindens datter
Biggles, 6: Den mystiske grevinde
Bernard Prince, 11: Flammer over ørkenen
Korrespondenten, 1: Brasilien
Kelly Green, 2: En ven i døden

CARLSEN if

Bourgeon: Vindens passagerer 1-2
(genoptr.)

Johnny Hazard, 2: På kæmpeøglernes ø

Clifton, 2: En hjertesag

Clifton, 3: 7 dage til at dø

Doonesbury, 4: Det bli'r over mit lig

Evergreen, 1: Evergreen

JEG ET HUS MIG BYGGE VIL

En bidsk Bidstrup til en bidsk tid...

KOG EKEDLEN

RUNDT I TEGNESERIERNES VERDEN

Det amerikanske blad **COMICS SCENE** er lukket efter 11te nummer. Comics Scene var det første blad om tegneserier, der blev distribueret over hele U.S.A., men det lykkedes ikke at få den nødvendige læsertilslutning.

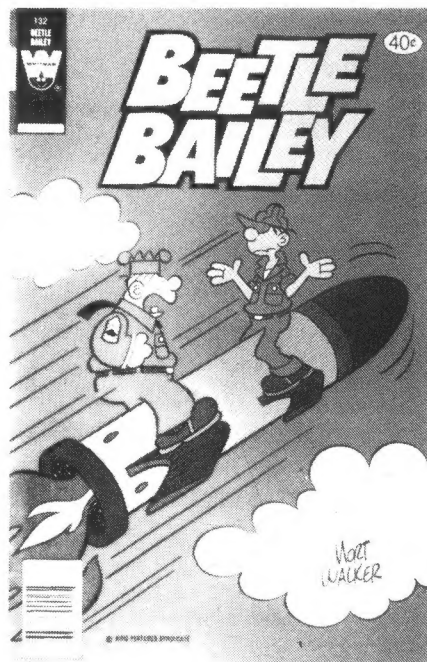
At **B.T.** bragte nedenstående stribe af **Carsten Graabæk** foranledigede Aktuelt til følgende kommentar d. 7/9.:

»B.T. har på sin lederside givet plads for en tegneseriestribe af Carsten Graabæk. Dialogen er denne: »Et rundspørge blandt vælgerne har godtgjort, at den voldsomme ungdomsarbejdsløshed slet ikke er noget problem«. »Hvorledes det?«. »De unge gider alligevel ikke bestille noget!«. Overskriften lyder: »Som Landet Ligger«. Og vi tager til efterretning, at det er BTs mening om ungdomsarbejdsløsheden.

Den amerikanske udgiver **Denis Kitchen** annoncerede i juli lukningen af »Will Eisner's Spirit Magazine«. Det drejer sig imidlertid ikke om en egentlig lukning - tværtimod bliver materialet nu delt over i hele TO nye blade: **THE SPIRIT** i fuld farve overtager genoptrykkene af de klassiske historier med ånden og **WILL EISNER'S QUARTERLY** bringer det øvrige materiale i sort/hvid + genoptrykkene af de farvelagte søndagssider fra før krigen.

Bill Keane, skaber af striben »Family Circus« er blevet tildelt sin professions højeste æresbevisning »The Reuben Award« som årets tegneserietegner i U.S.A. Blandt de andre nominerede var **Jim Davis** (Garfield) og **Gary Trudeau** (Doonesbury). »The magazine cartooning award« gik til **Don Orehek**, der tegner for Playboy og bedste humorstrip blev **Brant Parker** med »Wizard of Id« (Trolldkarlen Kogle). Prisen for bedste arbejde på et tegneseriehæfte gik til **Mort Walkers** højre hånd **Bob Gustafson** for hans »Beetle Bailey«-hæfter. (Basserne). Bob tegner også direkte for det danske Basserne-blad. **Don Martin** fik prisen for »Special Features« for sine Mad-pocket-bøger.

RUNDT PÅ FORLAGENE

FORLAGSREPRÆSENTANTER:
RunePress: Steen Blendstrup
Interpresse: Henning Kure, Carsten Søndergaard, Marianne Kidde
Carlsen II: Ole Steen Hansen
Presse Illustrationsbureauet: Paul Schiøtt, Per Sanderhage
Balder og Brage: Jørgen Nielsen
Winther: Carsten Hansen

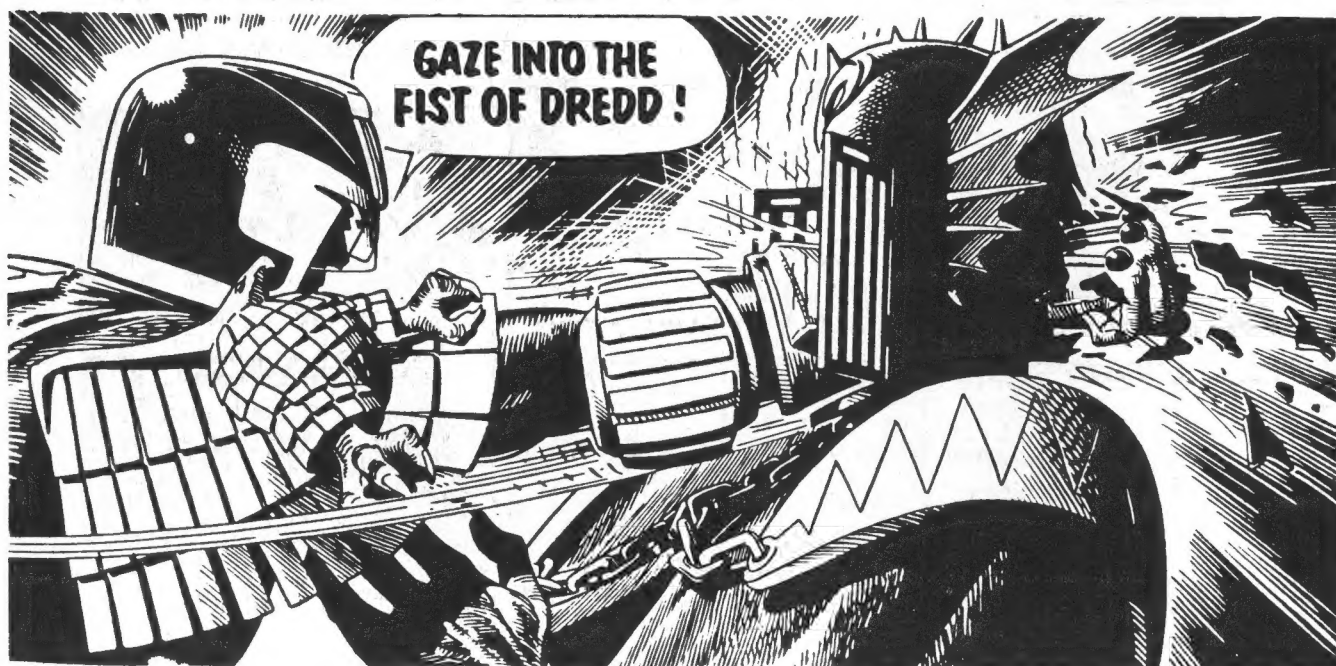
Lauzier har ikke ladet sig forskrække af sin mindre heldige debut på filmfronten... barsler nu med hele to nye film bygget over albummene »Le petit con« og »Les souvenirs des jeune homme« (Rotteræset). Produktion og optagelser ser lige startet.

Victor de la Fuente (kendt fra »Los gringos«) er igang med en ny serie sammen med manuskriptforfatteren Victor Mora og tegner også for Marvel i USA i samarbejde med manuskriptforfatter Roger Stern.

Tardi har fattet fornyet interesse for serien »Adele« og er gået igang med bind 6 og 7. Det 5. album i serien kom ellers kun, fordi det franske forlag Casterman lagde pres på Tardi - men eftersom serien nu fortsætter kommer også det på dansk med titlen »Salamanderens hemmelighed«.

Der er et nyt bind parat i Manaras Giuseppe Bergman-serie, og det kan ventes på dansk til efteråret '84 eller foråret '85.

Jørgen Mogensens »Poeten og Lillemor« møder K.U.'er i sommerlandet, Quists »Skrækelige Olfert« er skrækkeligere end skrækkelig og Torben Osteds »Fodring forbudt« serveres for læserne i kommende minialbums fra Interpresse. (Det er 11. samling af Poeten og Lillemor, 2. af skrækelige Olfert og første af Fodring forbudt).

Der er flere spændende nyheder på vej fra Frankrig. I bladet **Pilote** går for øjeblikket en nye episode af **Linda og Valentin** ved navn »Le Spectres d'Enverloch« (Spøgelserne fra Enverloch), et nyt **Londonmysterie** fra Floc'h's hånd (det tredje) ved navn »A la recherche de sir Malcolm« (Eftersøgningen af sir Malcolm) og endelig en ny **Jon Cartland** med titlen »Silver Canyon«. Cartland og Linda/Valentin kommer fra I.P. i 1984 sammen med **Londonmysterie** nummer to.

Moebius har tegnet det tredje **John Diefol**-album færdigt. Titlen er »C'est qui est en bas« (Det der er nederunder).

Det engelske syndikat **I.P.C.** prøver at komme ind på det amerikanske marked med bladet **JUDGE DREDD**. Samme Judge Dredd startede i **Serie-magasinet** d. 18. oktober tegnet af **Brian Boland**. Brian Boland har også tegnet en fremtidsvision over **Camelot**-legenderne ved navn »Camelot 3000«. Sandsynligvis får vi den at se på dansk på et senere tidspunkt.

Efter mere end tre års ventetid kommer **Orla Klausen**, **Per Sanderhage** og **Henning Kures SKJOLDUNGERNE** nu. Første album i sagaen kommer i december måned og næste er under forberedelse. Læs mere om Skjoldungerne i næste nummer af **KOMIX**.

EXTRA hedder et nyt tegneserietillæg til samtlige lokalaviser i både Frankrig, Holland og Belgien. Franske **Charlie** er initiativtager og tillægget indeholder bl.a. **Buck Danny**, **Blueberry** og **Iznogood**. Tillægget fylder ikke mindre end 32 sider og når alt i alt op på et gigantoplag for de tre lande tilsammen.

STARWARS kommer fra og med 1. november som farveblad fra I.P. Der er 48 sider og bladet kommer hver 2. måned.

INDIANA JONES, fortsættelsen til »Jagten på den forsvundne skat« kommer også som farveblad fra 7. februar '84, og vil udkomme på skift med **Starwars**.

TEGNE SERIE FANS

... SAMLER PÅ ALT!

... ER MEEGET KRÆVENDE ...

... HJEMSØGER KIOSKERNE ...

... TRYKKER MASSER AF FANZINES ...

... RIVER DEN AF OVER BILLEDER AF ANDERS AND ...

... ER UTROOOLIGT NAIVE ...

... FORGUDER DE STORE TEGNERE ...

... SPYTSLIKKER SKAMLØST ...

... HAR TO SAMLINGER :
DEN DU KAN SE OG DEN DU
IKKE MÅ SE !

HER ER
ALLE MINE
SPION
13

SNURRE
SNUP

CORMAK
JONAH
HEX
DAFFY
"DAYS"

... KRITISERER ANDERS AND-
BLADETS STANDARD, MEN KØ-
BER ALLIGEVEL 5 EX. HVER UGE..

BARE
NOGEN VILLE
STOPPE UDGI-
VELSEN AF
DET
BÆ!

MEN SÅ
VILLE DER
IKKE KOM-
ME FLERE
BLADE I MIN
SAMLING

SIKKE
NOGET
LORT!!

NÆSTEN
LISSÅ DÆR-
LIGT SOM
SØLVPIIL

... ER ALTID PÅ JAGT EFTER
DEN BEDSTE MÅDE AT OPBE-
VARE ALLE DERES SERIER PÅ...

PANSER-
PLASTIK-
POSER MED
RI-RI-
LYNLÅS!

LÆDER-
INDBUN-
DET MED
TILHØRENDE
METAL-
ETUI

FORSEG-
LET I
CEMENT!

FORSEG-
LET I GEDE-
LORT!

... ER ALMINDELIGVIS DRENGE ...

JEG SAM-
LER KUN PÅ
TEGNE-SERIER
FOR AT OPNÅ
SEKSUEL TIL-
FREDSSTIL-
LELSE

JEG
PRØVER AT
GENOPRETTE
DEN SAM-
LING, MIN MOR
SMED UD!

HVAD
ANDET
KAN
JEG
GØRE?

... FINDER SIG EN SERIETEGNER,
SOM DE FORKYNDE OM RESTEN
AF LIVET ...

CARL
BARKS

STEFAN
FJELDMARK

NEAL
ADAMS

PER
VANDMAN

EISNER

SUSSI BECH

... LEDER STADIG EFTER DEN
STORE HEMMELIGHED ...

HVAF-
FEREN
PEN
BRUGER
DU?

BRUGER
DU PENS-
ELER RID-
SEJER TIL
RAMMERNE

ER DET EN
KUNSTNERISK
FORDEL AT
HÅ EN E-
LEKTRISK
BLYANT-
SPIDSER?

MÅ JEG IKKE
LIGE RØBE DIN
SKRADES-PAND
IGENNEM?

... PLANLÆGGER AT TJENE MAS-
SER AF PENGE VED AT SAMLE ...

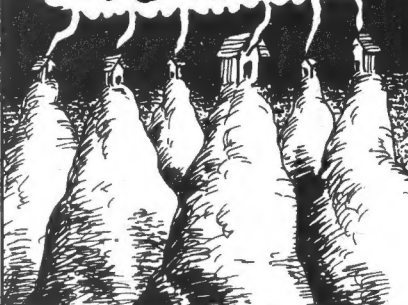
HVIS JEG NU
KØBER 2 TONS
"PIF" FRA '75
FOR 450
KR ...

KAN SÆLGE
DEM IGEN OM 40
ÅR FOR EN
KRONE KILOET!
ORVMANNER!!!

... ER ENESTÅENDE! IKKE TO ER ENS!

5 NUMRE AF
SERIEMAGASINET
NR.1!! DEM MÅ
JEG HÅ!!

... SVÆLGER I LIGEGTLDIGHEDER..

INGO MILTON
TUSCHER EN
SIDE I EN AN-
DERS AND-SERIE,
FREDDY MILTON
LAVEDE FOR
OBERON I
1980.

JACK KIRBY
ER BEGYNDT AT
BRUGE EN 75
W SYLVANIA
PÆRE I SIN TEG-
NELAMPE I STE-
DET FOR A.G.E.
60 W!

HVEM TEKSTED
RODSKEG'S SON

Garfield

Af Jeff Japinga

Jim Davis...er det virk'li' den pæne mand, der tegner Garfield???

JIM DAVIS

»Jeg tror at det er på tide at præsentere en kat. Masser af katteelskere venter på en serie om en kat«.

Så katteelskere, mød Garfield, Jim Davis' repræsentant for katteverdenen. »Jeg har altid haft lyst til et lave en tegneserie. Eftersom jeg kender til katte, tænkte jeg, at en historie om katte med nogle mennesker også, ville være, hvad jeg kunne lave og hvad et syndikat ville antage«, siger Davis.

Garfield er katten, en »fed, doven, kynisk og slesk kat«, siger Davis. »Og en stor, fed kat er sjov. Hvis han var et menneske, ville alle afsky ham. Men som en kat kan han slippe afsted med det«.

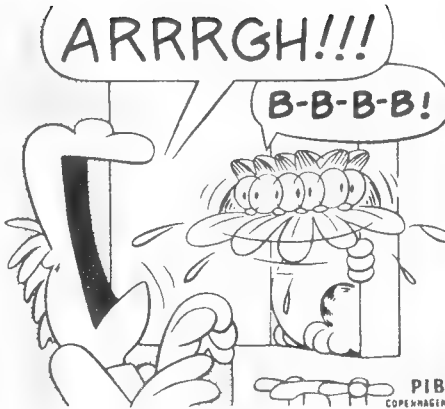
Davis, født i Fairmont, nu bosat i Muncie, U.S.A., fortæller at Garfield udviklede sig til at blive helten i serien på bare en nat. »Garfield nærmest udviklede sig selv en nat. Da jeg først startede serien, kaldte jeg den Jon. Men Garfield havde altid de sjoveste replikker, så jeg blev nødt til at opkalde den efter ham. Han er konsekvent den sjoveste figur«.

Jon er Jon Arbuckle, Garfields ejer. »I grunden er han mig selv«, fortæller Davis, »Jon er katalysatoren, der binder hele serien sammen. Han er en drømmer og en modsætning til Garfield. Jeg tror, at jeg har gjort ham almindelig nok til at vi alle kan identificere os med ham«. Jon viser sig iøvrigt også at være serietegner.

De andre figurer er simpelthen med »som en god måde at få brugt de gags på, som ikke passer til Garfields personlighed«, fortæller Davis. En fyr, som måske skal dele lejlighed med Jon, - det tager et par uger at få ham præsenteret i serien - er Lyman, en noget svævende person, som Davis siger er modelleret efter en af hans venner. »Hvis der nogensinde var en inspiration til en tegneseriefigur, så var det ham«.

Liz er hver mands drøm om en kvinde, fortæller Davis, især Jons drøm. »Hver gang jeg har følt mig virkelig kejtet eller har haft lyst til at invitere en pige ud, har hun været netop som hende«.

Irma er en skrap, mandehungrende servitrice. »Enhver kattevenlig servitrice jeg har mødt«.

Og slutteligt er der Odie, en åndsvag hund, som altid løber omkring med tungen ud af munden og ørene flagrende omkring hovedet. Fra det øjeblik, hvor Lyman, Odies ejer, bringer den til huse, er den Garfields fjende nr. et.

Davis kalder Odie for Garfields klangbund. Han sammenligner det også med at blande nitro og glycerin.

Hans opskrift er meget enkel.

»Jeg forsøger bare at anbringe Garfield i en morsom situation, og ser så, hvad der sker. Jeg vil omarbejde gamle vittigheder, bruge dagens bemærkninger, hvadsomhelst«, siger Davis.

»Ingen serietegner kan rigtig forklare dig hvordan han kommer på en idé. Hvis han prøvede, ville han aldrig kunne være sjov igen«.

Davis har ikke kørt sin serie længe nok til at blive konfronteret med serietegnerens værste fjende, det blanke stykke papir, der bliver ved med at være blankt.

»Det er svært at være sjov hver dag«, siger Davis. - »Det er ikke så forudsigelig en ting. Du kan sidde og glo på et stykke papir i en halv time og ikke finde på noget som helst. Så pludselig kommer der en idé i løbet af 30 sekunder«.

»Nogle serietegnere har altid en notesblok på sig. Hvis så nogen siger noget sjovt, eller hvis de ser en sjov begivenhed,

hiver de den frem og noterer ned til senere brug«.

»Jeg har været heldig indtil videre. Jeg har ikke været under krydsild af deadlines længe nok til at løbe tør, men det er noget, man frygter«. Davis fortæller, at tegneserier altid har været hans drøm. Han tegnede i skolen i stedet for at tage noter. Han prøvede at have serier i både Fairmont High School og Ball State Universitys skoleblade, hvor han tog »Herbert and Herbie« op, en serie om to berømte Fairmont elever - »noget virkeligt møg«.

»Min mor gjorde mig interesseret i kunst. Hvergang jeg havde tid til at slå ihjel, anbragte hun blyant og papir foran mig«, fortæller han. Hans forældre, Mr. og Mrs. James Davis, lever stadig i Marion.

Davis tog et job i et reklamebureau i Muncie i 1967, og to år senere var han ansat som assistent hos en serietegner i Muncie, Tom K. Ryan, hvis bedst kendte serie er »Tumbleweeds«.

Han har arbejdet under ham i ni år, og selvom han siger, at han godt kan lide arbejdet, blev han hele tiden draget mod sin egen serie. Og da han så havde serien, var der stadigvæk problemet med at få den markedsført.

»Fra den tid, jeg var hos Tom Ryan, fik jeg ønsket om at lave en tegneserie.

Jeg begyndte med et insekt, Norm Gnat (Myg), men efter fem års forgæves forsøg på at sælge den, gav jeg op. Jeg synes at den var ret sjov, men de sagde til mig, at folk ikke kunne føle noget for en myg«.

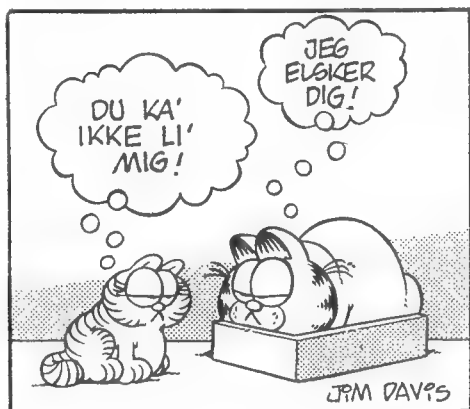
»Enhver serietegner, der vil leve af en serie, må have et syndikat til at antage den. Hvis jeg prøvede på at sælge Garfield selv, ville jeg hverken have tid eller penge til at forsøge alle de steder, som de kan. De er egentlig bare sælgere«.

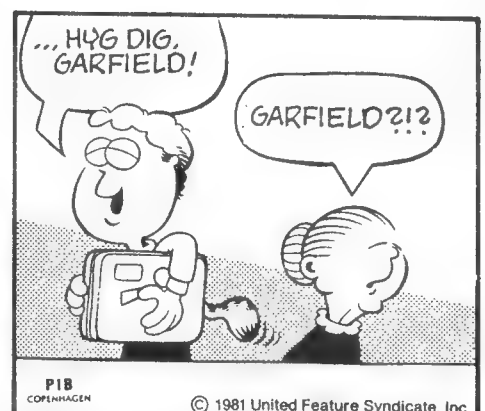
Hvis syndikater lyder som svaret på alle en serietegners problemer, så, ja, det er det faktisk. Forudsat altså at han kan finde et syndikat, der vil have hans serie overhovedet.

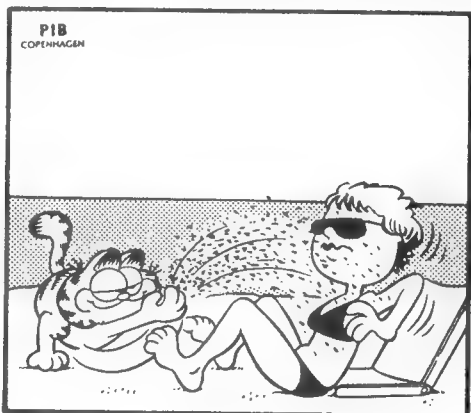
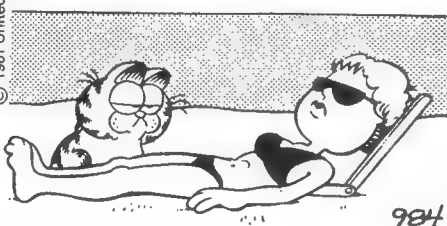
»Et syndikat vil kun tage en eller to nye serier om året, og de største får undertiden 35.000 ansøgninger årligt. En af de første serier, der kom under et syndikat var »Knold og Tot«, og den kører stadigvæk. Det gør det svært at komme til«.

At præsentere sin serie for et syndikat er næsten lige så nemt, som det er umuligt at få den antaget, siger Davis. En serietegner oparbejder simpelthen et par ugers produktion af dag-striber, og begynder så at sende dem til forskellige syndikater, et ad gangen, begyndende med de største og så nedefter.

Garfield blev med det samme forkastet

af nationens største syndikat, Kings Features, men klarede den i fem måneder hos the Chicago Tribune - New York News Syndicate, før de fortalte Davis, at han var udkonkurreret af Shoe, en serie, tegnet af den politiske serietegner Jeff Macnelly, der havde modtaget Pulitzer-prisen. Den næste på listen var United Features Syndicate, som blandt andet har Radiserne og Marmaduke. United Features kunne lide, hvad de så, bad om flere eksempler, deriblandt en søndags-stribe, og endte med at tegne kontrakt med Davis.

»Syndikatet vil tage sig af alt det hårde... Alt vi skal gøre er at tegne«, siger Davis.

Davis må forberede dag-striber seks til otte uger i forvejen, og søndags-striberne tolv uger i forvejen. Hver dag-stribe tager ham otte timer at lave.

Jeg begynder med at skrive, jeg skriver og skriver indtil jeg har det så enkelt som muligt. Folk skal ikke anstrenge sig for at læse serien.

»Så laver jeg en rå-skitse af min idé, bare for at være sikker på at det hele passer. Efter at alting er tegnet op med blyant - det er den værste del - så check'es figurerne motiver, som i virkeligheden bestemmer hvilke replikker de kan levere.«

»Jeg kommer altid selv til at tage figu-

rernes udtryk, når jeg tegner dem, så jeg har et spejl ved siden af skrivebordet for at give mig en fornemmelse af det udtryk, de skal have«.

Efter at serierne er rentegnet, og gået efter med sort tusch, bliver de sendt til syndikatet i New York for at blive checket og distribueret.

Her er nogle tanker, som Jim Davis tilføjede omkring produktionen af Garfield:

»Der er ikke en bestemt måde at skrive et gag eller udvikle en idé på. Jeg tror, at den metode jeg oftest benytter mig af, er at sætte mig tilbage i min stol og forestille mig Garfield i forskellige situationer. Jeg lader ham gennemløbe en situation, indtil den ender med et sjovt gag, så samler jeg det i tre rammer, og afslutter det. Jeg kan bruge en halv time på at prøve på at komme på et gag, men ideen kommer på få sekunder eller minutter. At skrive gags er meget afhængigt af det humør, jeg er i.

Tegnearbejdet er mere eller mindre fysisk terapi. Efter at have tænkt på gag'et, tegner jeg det ned for at være sikker på at det fungerer visuelt - at det er morsomt visuelt. Så koger jeg det ned for at skrive det i så få ord som muligt. Jeg tror, at det er en fordel for læserne, hvis de kan læse det hurtigt. Det hjælper på den naturlige

timing og humor.

Hvad angår materialer, bruger jeg en nr. 2 Winsor & Newton pensel og Pelikan Fount India Ink.

Jeg begynder med at tegne øjnene på alle figurerne. Så fylder jeg hovedet ind omkring øjnene og tilsidst kommer kroppen.

Hvad angår yndlinge blandt figurerne, kan jeg nok bedst lide Garfield. Jeg nyder at prøve på at gøre ham levende - store øjne og bred mund for at få så meget udtryk i hans ansigt som muligt.

Det er meget vigtigt for enhver, der ønsker at tegne tegneserier, at eksperimentere med så mange slags pensler, penne, tusch og papir som muligt, for at finde det der passer bedst til hans specielle stil. Aviser bliver reproduceret mindre og mindre, så en serie, der er tegnet enkelt og ligetil kan bedre reproduceres. En masse af det finere tegnearbejde går tabt i disse aviser. Garfield består af tre rammer af samme størrelse, så de kan anbringes vertikalt, hvis avisen foretrækker det. Så vidt jeg ved er Garfield den eneste serie med tre ens rammer, jeg mener, at der er andre serier, der har fire ens rammer.«

Oversat af Trine Vester

Kære KOMIX,

jeg har en række spørgsmål, som jeg vil bede jer om at besvare om muligt:

1) »Conan« udkom for snart længe siden med 4 albums fra Carlsen og 4 albums fra Interpresse. Hvorfor standsede serien? Er der planer om flere udgivelser?

Svar: Serien standsede på grund af dårligt salg. Rettighederne tilhører for øjeblikket Gutenberghus, men der er såvidt vides ingen planer om flere udgivelser.

2) »Alix« (Carlsen) er udkommet i 9 albums. Kommer der flere?

Svar: Ja, bind 10 og 11 kommer i december måned, og titlerne er »Vulkanens ofre« og »Den græske dreng«.

3) »Bernard Prince«: Vil »general Satan« som i sin tid kom på Lademann blive genudgivet i den løbende serie? Kommer der flere albums på dansk? Har Greg og Hermann standset arbejdet med serien?

Svar: »General Satan« kommer i den løbende serie. Bernard Prince nr. 11 »Flammer over ørkenen« udkommer i denne måned. Hermann har standset arbejdet på serien, men Greg har skrevet manus til et nyt album, som tegnes af Danny, der bl.a. har tegnet Carlsenalbummet »Oliver og Columbine« og Wintheralbummet »En historie uden helte«.

4) Noget, jeg finder meget irriterende ved forlagenes udgivelsespolitik, er de mange uafsluttede serier - især alle de, der udkommer med et 1-tal på ryggen, uden at de nogensinde efterfølges af et total... for at nævne i flæng: INTERPRESSE: Manos Kelly, Fuzzy, Jerry Spring, Cormak, Storsvindlerne, Røds-kægs søn, Storm, Korstogsridderen, Professor Picaro, Los Gringos, Anabelle Ami, generalen. CARLSEN: Verdens herre. Man burde vel kunne få pengene tilbage for albummet (der hvor der er tale om en uafsluttet handling), hvis fortsættelsen ikke kommer.

Svar: Forlag som sådan laver jo albums for at tjene penge, og man kan vel dårligt forlange, at de skal binde sig for at udgive en serie, der giver underskud i årevis, bare fordi den er startet. Det ville nok forhindre ethvert spændende forsøg på udgivelsesfronten! Selvom visse udgivelser er stoppet på grund af dårligt salg er der mulighed for, at der bliver gjort et nyt forsøg med dem på et senere tidspunkt. Flere af de serier som du nævner er iøvrigt IKKE stoppet. Der kommer nye »Røds-kægs søn« og »Storm« i januar måned, »Professor Picaro« NU og »Los Gringos« når næste album er færdig-tegnet.

5) Kommer der flere albums med Eric Hedspore (Carlsen)?

Svar: Nej.

6) Kommer der flere bind af Linda og Valentin (Carlsen)?

Svar: Ja. Album 11 og 12 indeholder én historie, og første del kommer muligvis allerede i maj måned næste år. Den går for øjeblikket i det franske blad Pilote.

7) Var det ikke muligt at få en artikel i KOMIX om de »intellektuelle humorseri-er« og deres historie. Jeg tænker på serier som »Radiserne«, »Homo Sapiens«, »Trolldkarlen Kogle«, »Brunhilde«, »August Julius« etc.? Var det iøvrigt »Radiserne« eller »Homo Sapiens«, der var den første?

Svar: Det er et emne, som vi helt sikkert vil komme ind på hen ad vejen - foreløbig berører vi det jo lidt i dette nummer med præsentationen af Jim Davis. Charles Monroe Schulz's »Peanuts« (Radiserne) startede først - nemlig d. 2. oktober, 1950. Johnny Harts »B.C.« (Homo Sapiens) startede først d. 17. februar, 1958. (I USA, altså.)

Venlig hilsen Bent Andersen,
Postboks 261, 4000 Roskilde.

2 september 1983

Kære Rune T. Kidde,

Vilken underbar tidning KOMIX är, precis den skandinaviska tidning om serier som jag - omedvetet - väntat på i årtal! En förlösning!

KOMIX är vad den skandinaviska fan-bevegelsen behövde just här och nu. En helt ny ton, en helt ny inställning. Här finns nästan inget av 70-talets försök att visa litteratur- och konstvetenskapens terminologiska tradighet försöka kultur-legitimera den tecknade serien.

I KOMIX presenteras serier och serie-tecknare på sina egna villkor. KOMIX har både det skäligen allvaret och den humoristiska distansen i sitt förhållande till seriemediet. Exakt så ska det göras! Gratulerar!

Snälla Rune, låt mej få se nummer 0 också!

Med de bästa seriehälsningar,

Din tillgivne

Sture Hegerfors

Svenska Serieakademien

Viktor Rydbergsgatan 33

412 57 Göteborg - Sweden

Kære Sture Hegerfors!

Tak for de meget, meget smukke ord. Det kræver en god del energi og entusiasme at holde et blad som KOMIX levende, og du har hermed ydet et velgørende tilskud! Mange (rødmende) hilsner...

Rune Kidde

To og to er ikke altid fire på en udgivelsesplan, og vores bladsjede tillid til en slig konsekvens blev gjort grueligt til skamme, da vi i KOMIX nr. 1 annoncerede og omtalte Peter Kjelland-Brandts debutalbum. Først NU er albummet på gaden (for vi da), og til trost for undrende læsere af KOMIX 1 følger her en lille smagsprøve på Peters kunnen.

EN HISTORIE OM DENGANG ULVENE GIK PÅ TO BEN.

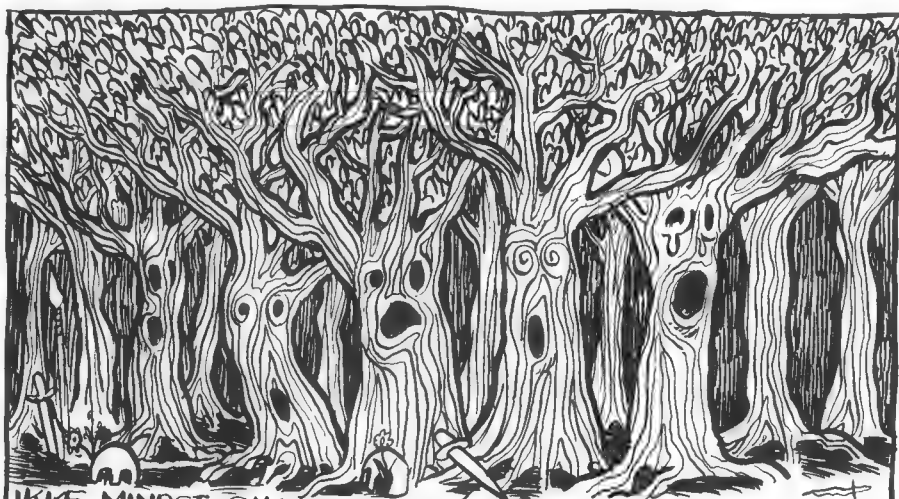

SKOVEN VAR TILHOLDSSSTED FOR ULVEMENNE-
SKER OG ALSKENS ANDET KRYB, ALT
AF DET ONDE, SAGDE MAN.

ÅNDER, DÆMONER OG FORHEKSE-
DE SPÆR, DER REGNEDE OP AF I REGNVEJRE

OG GENFÆRD.

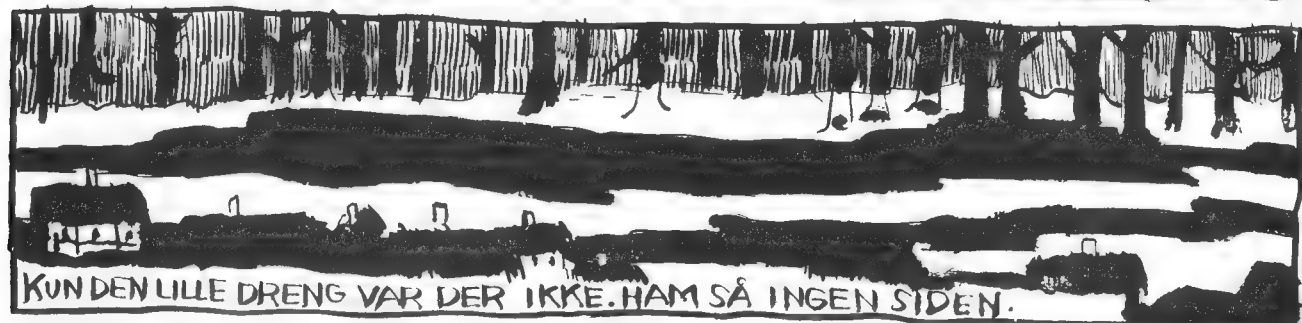
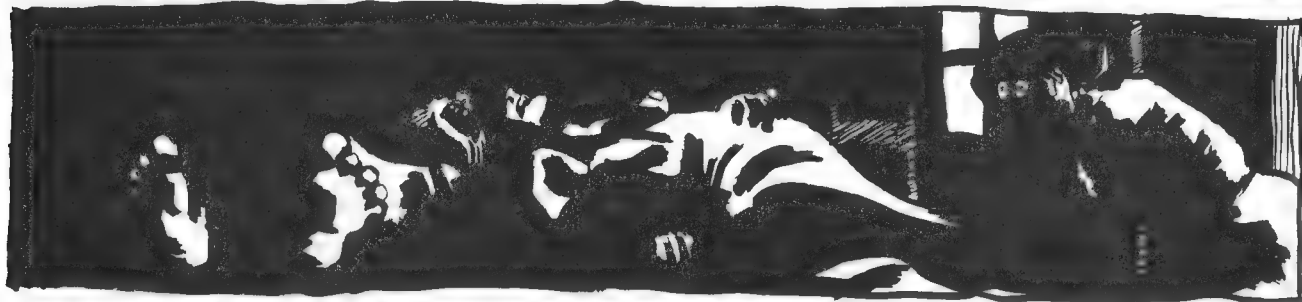
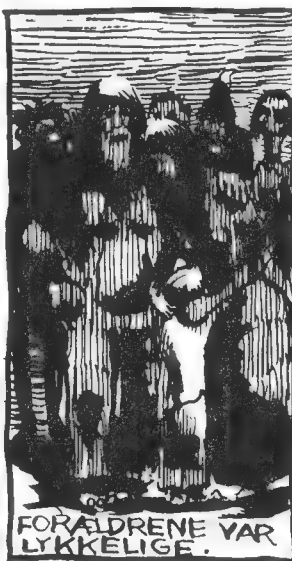
IKKE MINDST GIK RYGTETOMEN HEL HÆR DER BLEV
FORVANDLET TIL TRÆSTAMMER....

NU STOD DE DER OG GIK MAN IND I
DEM, GIK MAN ALDRIG FRI, MEN,
MÅTTE BLIVE, OG FOR EVIG TID HØRE
PÅ DERES SOLDATERSKRØNER

ENGANG GIK EN LILLE DRENG IND I SKOVEN,
SAGDE RYGTET, JA ENGANG GIK EN LILLE
SØD DRENG IND I SKOVEN, SØD OG USKYLDIG
VAR HAN.

Jens Peder Agger nærmer sig de 40 og kommer fra Skjern i Vestjylland. Han har siden begyndelsen af halvfjerdserne været en af det danske tegneseriemiljø's absolut markante profiler. Som redaktør og tilrettelægger på Carlsen if har han skabt grundlaget for udgivelsen af voksentegneserier i Danmark. Efter næsten ti års arbejde forlod han pludselig Carlsen if og arbejder nu på Borgens Forlag, der om kort tid kaster sig ind på tegneseriemarkedet for alvor. Rune Kidde har snakket med ham.

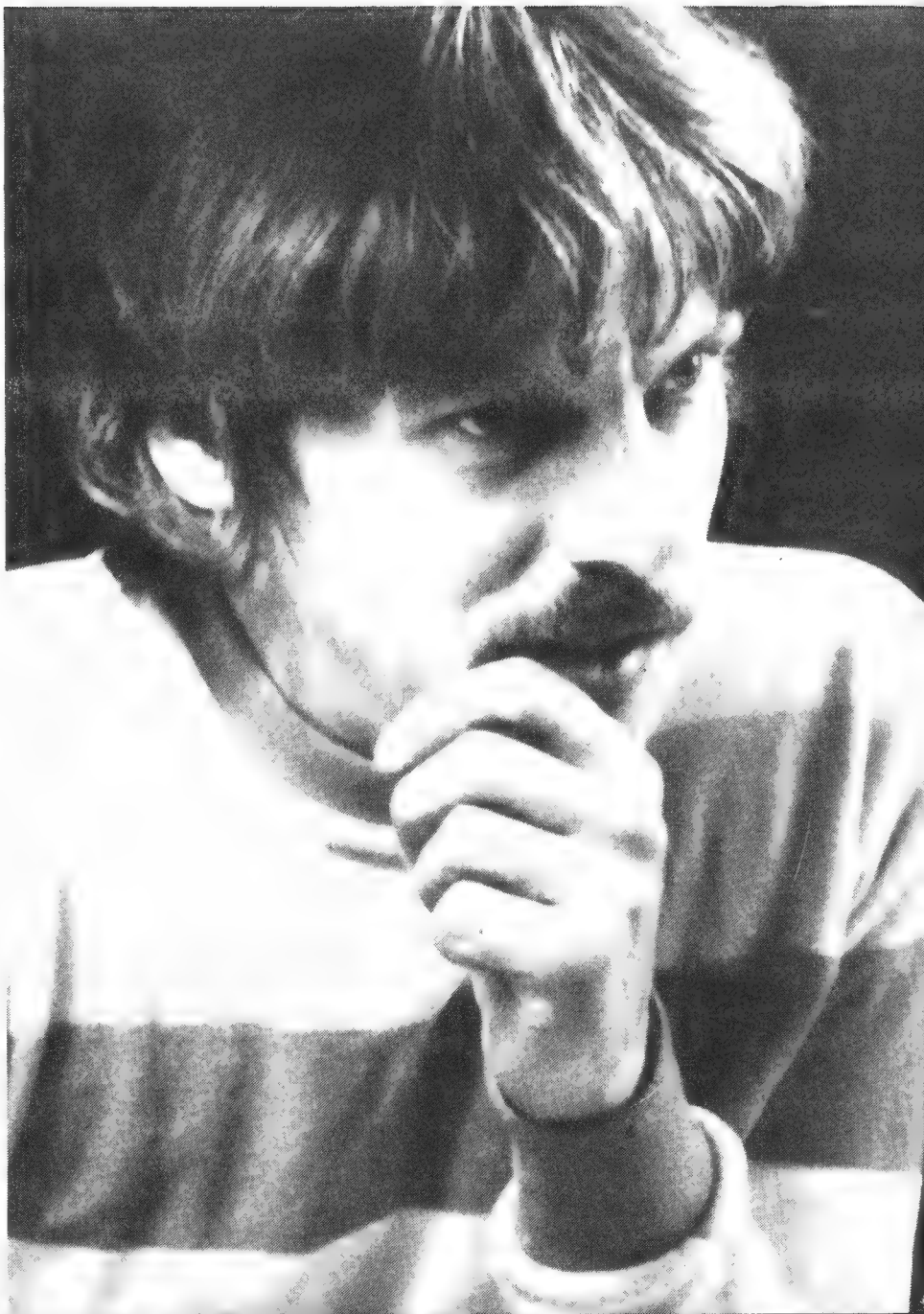
Da den svenske storkoncern BONNIER i 1980 købte Carlsen Comics, brød de en kontraktmæssig aftale med Arne Stenby, der indebar at Bonnier ikke måtte involvere sig i tegneserieudgivelser i Danmark, som konkurrerede med Interpresse. Reelt betød dette, at Arne Stenby (via Bonnier) var istand til at sætte, Jens Peder Agger på Carlsen Comics, under administration og tilgodese Interpresses egne albumudgivelser.

Jens Peder Agger: Efter Bonnier købte Carlsen Comics, gik vi i næsten to år med usikkerheden om, hvorvidt vi skulle slås sammen med Interpresse. Det var umuligt at få noget reelt at vide. En overgang var der tale om, at Carlsens og Interpresses redaktioner skulle slås sammen - en tanke, som jeg ikke var interesseret i at få realiseret. Interpresse HAR allerede en albumredaktør. Det var en uudholdelig og opslidende situation i så lang tid ikke at vide, om man skulle slås sammen med sin største konkurrent. Jeg anser konkurrence for meget sundt, og jeg frygtede, at Bonnier ville komme til at styre det danske tegneseriemarked fra Stockholm med profitmaximering for øje på bekostning af en nuanceret udgivelsespolitik.

Det hele endte med, at Stenby gav afkald på at overtage Carlsen if mod krav om en markedssanering. Jeg kunne ikke leve med de restriktioner, som dette forslag indebar, og derfor sagde jeg op.

RK: Hvordan blev du ansat på Borgen?

JPA: Nåja... jeg havde jo ringet og forhørt mig, inden jeg sagde op på Carlsen - jeg har kone og tre børn! Jeg har kendt Jarl Borgen i mange år og vidste også, at han var meget interesseret i at gå ind på tegneseriemarkedet. Det var faktisk meget nemt.

MØDE MED

Jens Peder Agger

Sund konkurrence sikrer et nuanceret tegneseriemarked, og det er min agt at gi' konkurrence nu!

RK: *Hvordan startede din løbebane i tegneserieverdenen?*

JPA: Jeg kom til København fra Jylland i 1967 - røg mig vind og skæv og læste Marvel og hørte Grateful Dead. Tegneserierne gled lissom automatisk ind i helheden. Jeg var under uddannelse som bibliotekar og kom til København for at afslutte uddannelsen på biblioteksskolen her. Der var ikke noget tegneseriemiljø overhovedet på det tidspunkt, og der lå en spændende opgave i at arbejde med det. Som bibliotekar var det en oplagt ting for mig at arbejde med BIBLIOTEKERNES holdning for at skabe et bedre grundlag for tegneserierne. Jeg skrev en masse artikler til den interne bibliotekspresse og holdt foredrag rundtomkring om tegneserier. Sammen med Ole Hansen kom jeg efter et stykke tid til at redigere bladet BIBLIOTEKSDEBAT, som også gav os en god mulighed for at tale tegneseriens og trivallitteraturens sag.

RK: *Hvad lavede du, efter at du var blevet færdiguddannet som bibliotekar?*

JPA: Fra 1968 til udgangen af 1973 var jeg ansat på forskellige biblioteker rundtomkring på Sjælland... Søllerød, København, Rødovre, Tåstrup, Hvidovre...

RK: *Hvorfor så mange forskellige steder??*

JPA: Jah... Jeg ku' godt li' at holde lange sommerferier! Dengang skulle man bare gribe telefonen for at få et job, så man tog det ikke så tungt. Jeg havde nok osse en vis tilbøjelighed til at blive uenig med folk. Situationen dengang kan slet ikke sammenlignes med nu. Der var indenfor biblioteksverdenen et utroligt snobberi. Det var finkulturens totaldominans og det ufolkelige var i højsædet. Man kunne næsten ikke diskutere tegneserier uden at blive meldt til politiet! Dengang sidst i tresserne var jeg sådan en slags halvprofessionel urostifter.

RK: *Er du blevet en professionel urostifter i mellemtiden?*

JPA: Naej, det synes jeg ikke. Der har selvfølgelig været nogle ting, men jeg er godt tilfreds med den holdning til tingene, som efterhånden er vokset frem. Det er ikke noget problem mere at arbejde med tegneserier.

RK: *Hvornår og hvordan startede du på Carlsen if?*

Jeg frygtede, at Bonnier ville komme til at styre hele det danske tegneseriemarked fra Stockholm...

Jeg HADER biblioteksbøger. De er snavsede og grimme, nussede og krøllede med leverpostej mellem siderne og hæslige indbindinger!

Man manglede bare en til at tage initiativet og ansvaret...

JPA: Jeg skrev to biografiske fagbøger for børn for Carlsen i 1972, og derfor var jeg mere eller mindre ved et tilfælde tilstede og blev tilbudt jobbet som tegneserieredaktør, da det blev aktuelt.

RK: *Hvad var det første, du lavede for Carlsen?*

JPA: Jeg overtog redigeringen af COMICS-antologien efter Sonnergaard og Werner Wejp-Olsen, der ikke havde tid til det længere og jeg startede albumserierne Felix, Alix og De 4 Esser - de to sidste på eget initiativ. De eneste albums, der var på markedet på det tidspunkt, var Carlsens Tintin plus Lucky Luke, Asterix og Trumf-serien fra Interpresse. Tintin solgte godt, og derfor var der interesse i at udgive flere tegneserier - man manglede bare en til at tage initiativet og ansvaret. Efterhånden kom så Eric Hedsbø, Specialcomics og Linda og Valentin til.

RK: *Linda og Valentin må vel betegnes som det første udspil indenfor voksentegneserien på dansk, og den er markant anderledes end de ting, du ellers havde lavet på det tidspunkt. Hvad var omstændighederne omkring det album?*

JPA: Det var et spørgsmål om at lægge forsigtigt ud og langsomt skabe en basis for den slags udgivelser - dels i forhold til publikum og dels i forhold til at overbevise forlaget om den økonomiske sikkerhed ved tegneserieudgivelser... og så sætter jeg meget pris på Linda og Valentin - især »Herskernes Fugle«. Det var svært at få fat på rettighederne til Linda og Valentin, fordi andre forlag mere eller mindre sad på retten til at vælge først fra de 4 store fransk/belgiske forlag: Carlsen var tilknyttet Casterman som bl.a. havde De 4 Esser og Alix, Interpresse til Dupuis som bl.a. havde Lucky Luke og Gutenberghus til Dargaud og Lombard som leverede materiale til »Fart og Tempo«. Dargaud havde Linda og Valentin, og jeg fik den kun, fordi Gutenberghus sagde nej. Smølferne var fra Dupuis, og Interpresse havde forsøgt sig med dem under titlen »Snøvserne« uden held. Jeg var interesseret i den, men var jeg gået direkte til Dupuis, havde jeg fået nej. Sagen var imidlertid den, at Peyo havde overdraget rettighederne til serien i bl.a. Sverige til en af sine venner - og så gik jeg selvfølgelig til HAM. Det lykkedes mig at købe de danske og svenske rettigheder og sammen med serierne »Henrik og Hagbard« og »Benny Bomstærk« (også af Peyo) blev det en fantastisk succes... specielt i Sve-

rige, hvor der er solgt over 800.000 eksemplarer af de tre serier tilsammen. Et enkelt førsteoplæg på »Henrik og Haggard« var på 40.000 eksemplarer. Det løste selvfølgelig op for Carlsens forhold til Dupuis og gjorde, at jeg senere kunne købe bl.a. Macherots ting direkte fra forlaget.

RK: Hvad var din egen motivation for at arbejde med voksentegneserier?

JPA: Voksentegneserierne, var slået igennem i Frankrig og udbuddet af nye, gode børnetegneserier til det danske marked var ved at være brugt op - det var først og fremmest derfor jeg begyndte at satse på dem.

RK: Carlsen var jo på det tidspunkt et børnebogsforlag. Hvordan var det at skulle ændre det image?

JPA: Det gav en masse interne problemer. Gud Fader bevare mig vel, hvor har jeg været meget igennem på den konto! Fra forlagets side var man bange for at skræmme børnepublikummet væk... der var for meget SEX. Kompromiset blev at placere et gult skråbånd med teksten TEGNESERIER FOR VOKSNE på alle udgivelser, så lille Peter ikke skulle få et chok ved at se en bar røv. De første albums - Bilal og Lauzier - solgte ikke særligt godt, men efterhånden som udvalget blev større og publikum fik mere at vælge imellem, blev det til en god økonomisk gevinst. Det viste sig, at man uden problemer kunne sætte en noget højere pris på voksenalbummene, end der var præcedens for på børnealbummene og alligevel sælge dem. Albummene kører i relativt små oplag - fra 3.000 eksemplarer og op efter, og tjener sig alligevel fint ind generelt.

RK: Har det ikke været en kæmpe fordel for dig at kunne samproducere med Carlsens afdelinger i Sverige og Tyskland?

JPA: Overhovedet ikke! Det tyske marked er 20 år bagefter og voksenalbummene kan slet ikke sælges der. I Sverige er salget meget dårligt. Langt de fleste udgivelser er kun kommet i Danmark.

RK: Hvad er din egen personlige tegneseriesmag, og kan du stå inde for alt, hvad du har lavet i tidens løb?

JPA: Jeg kan ikke længere li' alt, hvad jeg har lavet. El Cid, Alix og Eric Hedspore synes jeg idag er røvsyge. Jeg hol-

der meget af Macherot (Kloro og Sibylline). Det er en god streg og tegning og meget begavet humor han repræsenterer. Det er fascinerende, hvordan han får sin miniatureverden til at fungere helt derude mellem græsstråene. De serier, som både mine børn og jeg selv kan læse og more os over - selvom det er over forskellige ting - er noget af det bedste, jeg ved. De består af en kombination af en masse faktorer. Eventyr, humor, håndværksmæssig dygtighed. Jeg kan godt li', at det ikke er SOFISTIKERET men BEGAVET. »Smølf den Store« er noget af det bedste, der er lavet. Jeg sætter også pris på Comés og Lauzier - især »Gringoen på Ilha Grande«. Også »Vindens Passagerer« (men den kan alle jo li') og Tardis »Griffu«.

RK: Hvad er du mest... redaktør eller tegneseriefan?

JPA: Redaktør og udgiver! Jeg er ikke tegneseriefan. Udgiverens opgave er at holde hovedet klart. Fans ved ikke, hvad de gør. De forelsker sig fanatisk i en bestemt ting og kan for det meste overhovedet ikke se ud over deres egen fanatisme. Jeg er ikke fanatisk med tegneserier... de er ikke vigtige.

RK: Hvad ER vigtigt?

JPA: At spise og elske! - Alle de basale behov. Det er heller ikke vigtigt at læse bøger; der er lisså store glæder og erfaringer ved så meget andet. Hvad jeg godt kan lide ved bøger er den FYSISKE del, ikke så meget indholdet. Jeg HADER biblioteksbøger. De er snavsede og grimme, nussede og krøllede med leverpostej mellem siderne og hæsle indbindinger!

RK: Hvordan har du det nu med den måde, du forlod Carlsen på?

JPA: Jeg var ikke tilfreds med forløbet af den sidste tid, men jeg spekulerer ikke så meget på det. Da jeg startede var tegneserien et fascinerende uopdyrket område. Man kunne selv gi' sig ud på opdagelse og hele tiden finde noget nyt og spændende. Der var ingen rutine i det... ingen rammer. Mit nye job på Borgen giver mig meget af den frihed tilbage. Udover tegneserierne skal jeg igang med at lave science-fictionbøger. Det er et uopdyrket område i Danmark, lissom tegneserien var dengang. Et forlag som Vendelkjærs tilfældige og talentløse udgivelser har slået SF-bogen ihjel herhjemme.

Foto: Peter Kielland-Brandt

Jeg havde nok en tilbøjelighed til at blive uenig med folk...

Lille Peter skulle jo nødigt få et chock ved at se en bar røv...

Fans ved ikke, hvad de gør...

fortsættes side 22...

KLIP & KOMMENTARER

Uddrag af artikel af Susanne Jørgensen i Berlingske Tidende...

Det er fantask-tisk, hvad tegneserier gør

Hjørnet af Larsbjørnsstræde og Skt. Peders Stræde kan være uhyre farligt at passere. Ikke på grund af volds- og ransmænd eller kødelige fristelser. Ikke om dagen ihvertfald. Men fordi den uskyldige fodgænger risikerer at blive grebet i kraven af Barbaren Conan eller Benny Bomstærk og hevet ind i »Fantask«, tegneserie-elskernes mekka.

De fleste, der kommer ind her, er ikke til at få fra de bugnende hylder, og kun de mest standhaftige forlader butikken uden et par hæfter under armen. En plaget far skynder på sine sønner: »Kom nu, vi skal nå toget!«. Men her kræver det engleagtig tålmodighed at have børn med. »Ja, ja«, siger ungerne langt inde i dybet af Fantomets skove.

Kun en enkelt af hunkøn øjnes blandt butikkens kunder. »Da vi startede forretningen for 12 år siden var næsten alle kunderne drenge og mænd«, siger Rolf Bülow, den ene af »Fantask« ejere. »Nu er der mange piger, der køber de intellektuelle voksentegetneserier, som er ligeså krævende at læse som bøger«.

Aldersmæssigt er tegneserie-entusiasterne fra 40 år og nedefter. »De ældre generationer er ikke opvokset med Anders And og kan tit slet ikke læse en tegneserie«, siger Rolf Bülow.

Forresten er Walt Disneys lille platformede andrik efterhånden henvist til at være barnemad eller lektüre for aldrende nostalgikere. Har man nået den frem-skredne alder af 10 år, kan ingen magt på jorden overbevise én om lødigheden af andet end de amerikanske action-hæfter.

»Børnene må læse ligeså længe, de vil, i de brugte hæfter«, siger Rolf Bülow. »Sådan en forretning ville jeg nemlig selv have elsket, da jeg var dreng«.

Tegning: Tom Wikburg, Berlingske Tidende

Læserbrev i Morgenavisen Jyllandsposten...

Forarget på Peter Plys' vegne

Tom Christensen, Børghlumvej 2, Risikov, skriver:

Sagen er naturligvis helt uvigtig; men det er alligevel en ugentlig kilde til irritation at se Walt Disney's efterfølger mishandle Peter Plys på det grusomste i Jyllands-Postens lørdags-tillæg. Bortset fra navnet har Disney-imperiets fordukkende makværk intet tilfælles med den underfundige humor i A.A. Milne's bøger. Tænk, at hans arvinger finder sig i det; men de har måske solgt rettighederne til evig tid. Tegneserien er hverken Jyllands-Posten eller Walt Disney værdig; men sidstnævnte er jo død, og har derfor ingen indflydelse på koncernens dispositioner.

Uddrag af artikel af Henrik Skov i Aktuelt...

Afklædte damer og ænder uden bukser sælger ganske skidt

Bare damer og ænder uden bukser har ikke længere det store tag i danskerne. De sidste tre år har både Anders And og Ugens Rapport, der på hver sin vis har dyrket nøgenheden, tabt omkring 50.000 i ugentligt oplag.

Tilbagegangen er meget ujævnt fordelt. Anders And havde således i 1980 179.700 betalende tilhængere, mens tallet to år senere var 143.900, og i år er det nede på 133.600 - et tab af hver fjerde køber.

NY THORFILM

Mens 25 danske animatorer (tegnefilm-tegnere) arbejder, så blodet springer fra neglene, med filmatiseringen af tegneserien Valhalla, kommer Statens Filmcentral lige så stille med en premiere på tegnefilmen »Thors hammer«, historien om jænten Trym, der stjæler våbnet, og om, hvordan det kommer tilbage til Thor igen. Det er kortfilmkunstneren Bent Barfod, der står bag, og Jesper Klein har indtalt.

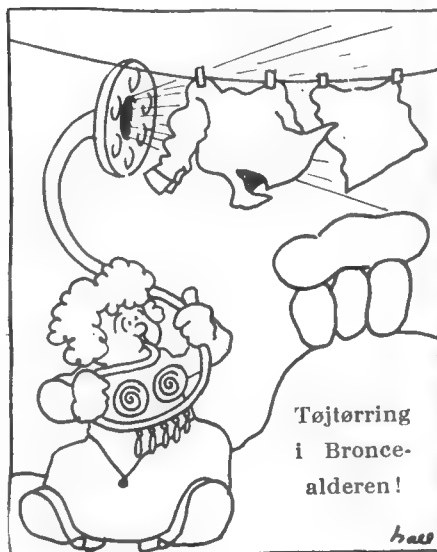
JENS PEDER AGGER fortsat

RK: Hvornår kommer Borgens tegnese-rieudspil og hvad er dine planer?

JPA: Jeg vil ikke på nuværende tidspunkt sige noget om, HVAD der kommer - men der udkommer 4-5 album til næste forår og et større antal til efteråret. Sund konkurrence sikrer et nuanceret tegnese-riemarked, og det er min agt at give konkurrence nu!

RK: Hvad laver du i din fritid?

JPA: Hører musik og ser video! Mest rockmusik og new wave... Rolling Stones, Joe Cocker eller Gianni Nanini. Så læser jeg science-fiction og kriminalromaner i perioder... og drikker rødvin - ikke nødvendigvis for at blive fuld! Jeg har osse tre børn og en stor have...

ANIMA Juleshow

Traditionen tro er julen tegnefilmenes tid. - Og julen starter jo som bekendt i november, hvad den slags angår.

Årets Disney-juleshow har premiere den 4. november. Det indeholder følgende film: *Tea for Two Hundred* (1948), *Beach Picnic* (1939), *Good Time for a Dime* (1941), *Cold Storage* (1950), *Don's Garden* (1942), *Pests of the West* (1949) og *Corn Chips* (1950). Til gengæld kommer »Mickey's Christmas Carol« ikke - som tidligere annonceret - med her. Denne friskproducerede kortfilm vil i stedet for blive præsenteret som forfilm til julens andet Disney-udspil, »Robin Hood«.

»Robin Hood« kan ikke berømmes som en af de største film fra Disney-studierne, men den indeholder da scener, der gør den et syn eller gensyn værd. For de garvede animationsfantikere bliver det imidlertid »Mickey's Christmas Carol«, der bliver det store

trækplaster. - Endelig en ny tegnefilm med de klassiske figurer: Mickey, Anders og Fedtmule på slap linie!

Der er premiere den 25. november. For dem der mener, at der ikke er kommet anstændig animation ud af Disney-studierne siden Walt Disney's død, er der på længere sigt gode nyheder, for »Peter Pan« kommer op til april. Det er i hvert fald en klassiker, ja så meget, at den da var en klar inspirationskilde for Steven Spielbergs julehit fra sidste år, »E.T.«. - You can fly!

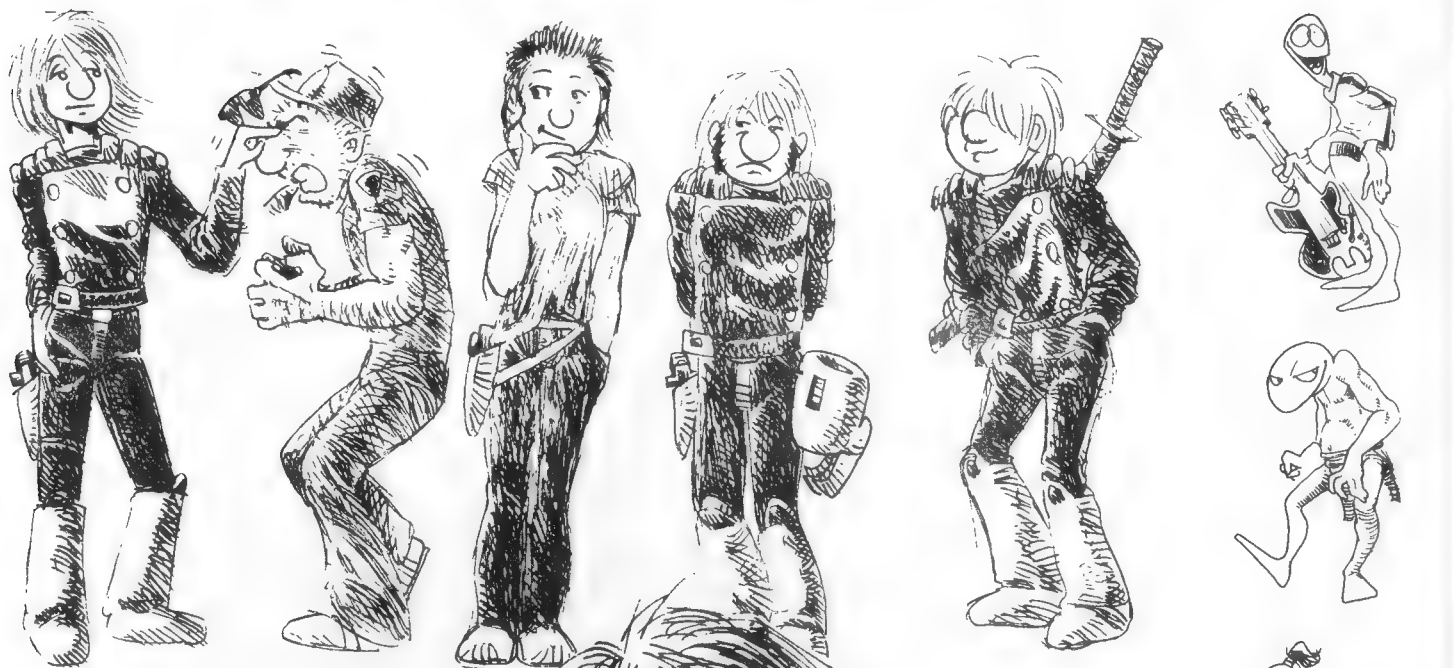
Valhalla

Fra den danske tegnefilmproduktion meldes der om fremgang med »Valhalla«. Tegnestuen syder af aktivitet, skitserne bliver til levende billeder, storyboards bliver til færdige sekvenser. De første syv minutters testfilm ligger allerede klar (men under lås og slå - der er først premiere til jul 1985). Projektet omgives af så megen optimisme, at Jeff Varab så småt går og tænker på yderligere to tegnefilm. - Men mere om »Valhalla« i næste nummer.

Det samme må jeg sige om »Superman III«, som jeg lovede en omtale af, men den film overholder da en anstændig julepremiere, så det er også tids nok.

Steen Blendstrup

De gør Danmark dejligere...

Månedens pin-up er 17-årige THOMAS NØHR. Han arbejder for øjeblikket på en science-fictionserie for et stort dansk forlag. Arbejdstitlen er IDIOTERNES KAMP. Thomas har ikke tidligere fået offentliggjort noget, en fadæse som vi hermed råder bod på med et kig i hans skitseblok.

Vi har tidligere omtalt Bill Blackbeard i KOMIX. Han har viet sit liv og en ikke ringe arkivplads til at samle og registrere den amerikanske tegneserieskat... men hvordan står det egentlig til herhjemme? Verner E. Andersen, der er en af vore hjemlige »tegneseriearkæologer« har gjort sig nogle tanker omkring emnet og stiller nogle konstruktive forslag...

Redaktøren af »Komix« opfordrer læserne til at indsende uopfordrede manuskripter. Det er jo at opfordre én over evne, når man faktisk har noget, man gerne vil have sagt!

Redaktøren har allerede vist, at han er de danske tegneseriers mand: at han altså i bladet opmærksomt følger den grøde, der i øjeblikket er i unge danske tegneserier. Og det er godt.

Som bekendt var imidlertid tegneserier af danske tegnere kun en lille del af udbudet i Danmark i gamle dage. Jo, vi havde en Storm P., en Ingvar, en Ungerman, en Hall, en Engholm og f.eks. også en Oscar Knudsen (i børnebladet »Fritiden«). Men i alt overvejende grad så vi i danske aviser og ugeblade amerikanske og - i »Familie-Journalen« - engelske serier. Også franske og tyske serier brugtes, selvom f.eks. de tyske mere opfattedes som humoristiske billedserier end det dengang ukendte begreb tegneserier.

Vil man beskæftige sig med, hvad der er læst af tegneserier i Danmark gennem tiden, må de udenlandske tegneserier, trykt i danske blade, hæfter m.v., derfor naturligvis i høj grad ind i billedet. »Danske tegneserier« må derfor udvides til »Tegneserier i Danmark«.

Vi, der beskæftiger os med den historiske side af sagen, er lidt drillende blevet betegnet som tegneseriearkæologer. Dét lyder nu så gammelt igen! Men til et samlet billede af tegneserier i Danmark hører vel, hvad der er trykt fra omkring 1880, da ugepressen for alvor blev masselæst, og fremefter - altså iøvrigt længere tilbage end »The Yellow Kid«.

Tegneseriemuseum

Der findes ret mange bøger om bogens historie i Danmark, om dansk presses, dansk films o.s.v. historie. Inger Simonsen udsendte i 1942 et smukt værk om børnebogens historie i Danmark, senere fulgt op af bl.a. Vibeke Stybe. Trivialromanens historie i forrige århundrede er beskrevet af Erlend Munch-Petersen, og for nylig har Knud Nielsen udsendt en bog om krimihæfter i 20'erne. Men vi savner værket om tegneserier i Danmark.

Skulpturer, malerier, film, bøger, aviser, jernbaner, frimærker, ja sågar legetøj har deres museum. Men hvor har vi et bibliotek og museum for tegneserier i Danmark? Det omtrentlige 100-års jubilæum burde måske føre til et initiativ? Det Kgl. Bibliotek m.fl. er skam gode nok, men tegneserierne og den dertil hørende speciallitteratur drukner de steder.

Eftersom det første tegneserieblad i Danmark - »Skipper Skræk« - ikke kom før i 1938, må en masse af kildematerialet nødvendigvis findes i danske ugeblade m.v. De fylder godt! Der- ved ville »Danmarks Tegneseriemuseum« i realiteten også blive et ugeblads- museum. Det ville være fint, for det savner vi jo også. (En kendt stor-

samlers samling i København bliver i disse år næsten misbrugt som museum af stud mag'er m.fl.) Der findes iøvrigt ikke engang en bog om danske ugeblad- des historie i almindelighed: hvem skrev i dem, og hvor fik de deres uden- landske stof fra o.s.v.? Den fine »Pres- sens Årbog« har ikke opdaget ugepres- sen. - Da »Familie-Journalen« fyldte 100 år i 1977, skrev de intet om deres tegneseriers historie (ved 60-års jubi- læet lavede de da en lille kavalkade).

Mens vi er i gang, kunne man må- ske i et museum og bibliotek medind- drage anden »pulp«-litteratur, f.eks. krimihæfter.

Museet kunne jo nok - forudsat no- genlunde sikre rammer - regne med ret store donationer og arv af blade, ud klip, og bøger fra forskellige samle- re. Avisserier måtte nok klares med fo- tokopier.

Mens disse visioner flagrer i vinden, arbejdes der rundt om med brikker af mosaikken. Det er jo en ret uoverkom- melig opgave for en enkelt person at registrere og vurdere oprindelse m.v. af det enorme materiale, der er trykt i de forløbne ca. 100 år. Der må derfor foreløbig snarere blive tale om mono- grafier.

Der er grund til i denne forbindelse at henlede opmærksomheden på en privat udgivet bog, jeg ikke har set omtalt nogetsteds: (Jørgen) Mehlskov: »Hvidbog om en kulørt serie. Willy på eventyr«, udsendt i maj 1982. Bogen gennemgår med mange illustrationer hovedsageligt Willy i »Familie-Journalen« 1923-41 og dens engelske oprindelse. Bogen vidner om forfatterens stærke interesse for emnet og om et stort arbejde. Mehlskov er dog godt selv opmærksom på, at bogen indimellem er et noget hastigt arbejde. Dette har uundgåeligt ført til en hel del fejl. Bogen er nu nærmere belyst og suppleret i 28 sider utrykte kommentarer skrevet af journalist ved »Arbejderbladet« i Oslo Ulf Renberg og mig. Mine kommentarer, (der foreløbig kun foreligger i 20 håndskrevne sider) er af 2/4-1983, og Renbergs er af aug. 1983. Fra Renberg forventes yderligere materiale, bl.a. om Willy's engelske tegner Walter Booth.

Til »tegneseriearkæologien« omkring Willy og i mindre grad andre serier i »Familie-Journalen« hører desuden mine artikler i »Aktuelt« d. 18/9-1976, i »Kulørte sider« okt. 1976 og august 1982 samt i »Association of Comics Enthusiasts' Newsletter« (Denis Gifford, London) juli 1981 og jan./feb. 1982. I et nr. af dette Newsletter findes også en artikel om Walter Booth af Denis Gifford. Endelig bør nævnes Jørgen Frølund's artikel om Tage Andersens Willy i »Kulørte sider« maj 1982.

Amerikanske serier genoptrykkes i store dyre bøger, blade o.s.v. Hele Hergé's produktion kan fås som »lagervare«. Storm P.'s serier fås også. Men willy og dens engelske originaler »Rob the Rover« og »Adventure Seekers« samt hele den øvrige tegneserieskat, der ligger i de gamle blade og hæfter, er desværre fortsat kun tilgængelige for de få, der har penge, plads, tid og held til at få fat i de gamle årgange. Her ville et museum være sagen.

Apropos tegneseriearkæologi og tegneserieskat: efterhånden som tegneserierne har mange år på bagen, får de også en særlig kulturhistorisk værdi, fordi de - som Chaplins gamle film

- viser os datidens huse indvendigt, datidens gadebillede, gadeudstyr (lygtepæle o.s.v.), biler, skibe, fly, påklædningen m.v. (jeg drister mig endda til at sige: ligesom Bayeux-tapetet!) Se f.eks. i »Familie-Journalen« fra 1. verdenskrig til begyndelsen af 30'erne: Chaplin-serien, Den tykke og den tynde, Tip og Tap, Dyrepassereren og De lystige fætre - alle engelske og alle hyggelige og interessante også i dette særlige lys. Vi så i øvrigt i Danmark kun en lille del af det engelske originalmateriale. Bogen »The Comic Art of Roy Wilson« (af Alan Clark og David Ashford, 1983) giver et vist indtryk af dette materiale.

Hvordan kommer vi videre med biblioteks- og museumstanken? Forening og støttekreds? Det var vel en god PR-opgave for vore store ugebladskoncerner og tegneserieforglag at være sponsorer. Bliver det »Komix«, der gør oprettelse af »Danmarks tegneseriemuseum« til sin mærkesag og derved slår sig selv fast i folks bevidsthed?

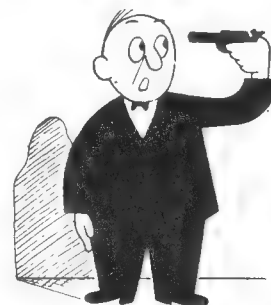
Med venlig hilsen
Verner E. Andersen

Kære Verner E. Andersen!

Tak for dit interessante bidrag til tegneseriedebatten. KOMIX har desværre nok at gøre med at være KOMIX lige nu. Det kræver en hel del arbejde og idealisme og en masse energi at etablere sig - og vel at mærke på de rigtige præmisser! Men bortset fra det, er der intet vi hellere vil, end støtte tanken om et bibliotek eller museum for tegneserier herhjemme. Foreløbig er din opfordring bragt videre, og alle der er interesserede i at arbejde på et sådant projekt er meget velkomne til at henvende sig til KOMIX på tlf. (01) 35 37 90. Hvis interessen er stor nok arrangerer vi gerne et møde om sagen. Som en lille opmuntring kan alle få glæden af en af Alfred Schmidts herlige serier på de næste sider!

RTK

MÅNEDENS MULIGHED

Som sædvanlig har du mulighed for at deltage i lodtrækningen om 10 tegneseriealbums, hvis du kan gætte, hvilken senere kendt dansk tegner, der i sin tid tegnede ovenstående stribe. Til hjælp kan oplyses, at den stribe han laver idag handler om livet i en mellemstor provinsby. Send svaret til KOMIX, Blågårdsgade 37, st., 2200 Kbh. N. Inden d. 25. november.

Månedens mulighed i KOMIX nr. 2 var ARNE UNGERMANN, og vinderen af de 10 tegneseriealbums fra KOMIX nr. 1 blev L. Krogsgaard, Dragebakken 753, 5250 Odense SV. Tillykke.

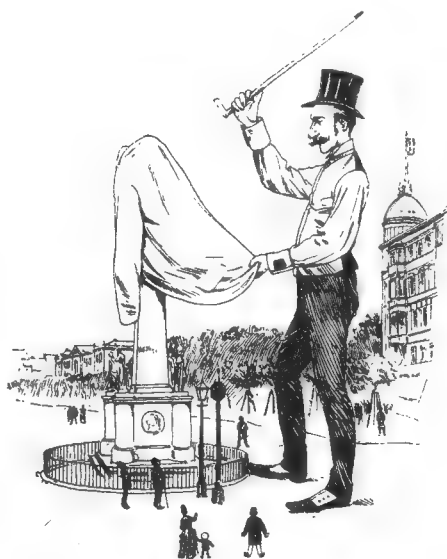

LANGEMAND

I Kjøbenhavn. (Tegninger af Alfr. Schmidt.)

I Udstillingstiden da kom her en Flok
af alle Slags Rejsende, husker du nok.
En Mængde Berømteder nævnes der kan,
den største det var Hr. Langemand.

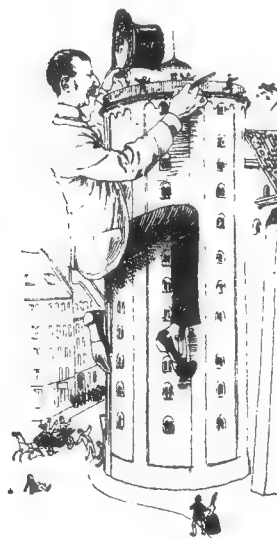
1. Saa snart han fra Banegaarden gik,
der udbrød den vildeste Panik.
De første, som saa' det sjældne Syn,
stak af eller stod som ramt af et Lyn.

2. Da saa forbi Frihedsstøtten han drog,
en mærkelig Frihed han sig tog

3. Ved Springvandet han med sin Renlighed
fornærmte den høje Øvrighed;
i Buxerne trak han vort Politi,
mens Drengene raabte: »Hæng bare il«

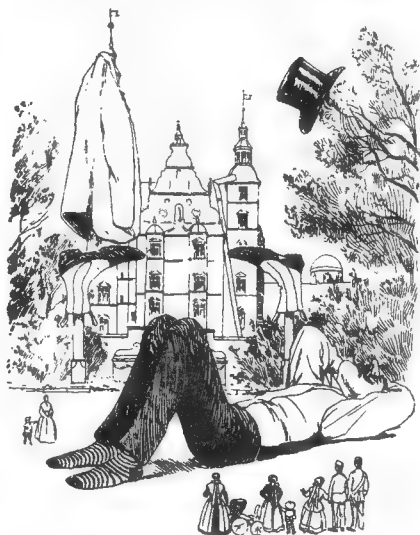
4. Til Rundetaarn han derpaa sig vendte,
hos en Herre der oppe Cigaren han
tændte.

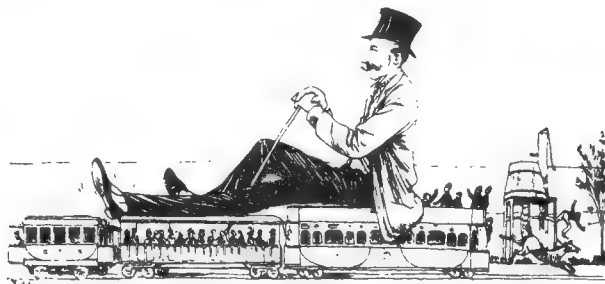
5. Overalt hvor han kom, paa den hele
Vej
var der idelig Opløb og stor Hur-
lumhej.

6. Til Vagtparaden han ogsaa gik
og hørte en nydelig Musik,
For at sidde han flyttede Statuen væk,
da blæste Musiken forkert af Skræk.

7. I Rosenborg Haves smukke Natur
han fik sig en dundrende Middagslur,
mens Ammerne stod og betænkte stille,
hvor stor han vel var, den Gang han var
lille.

8. Paa Sporvogn han strakte sin lange Krop,
og alt, hvad man ejed af Damp, blev
sat op
for saadan en Kæmpe til Skoven at hale;
men alle de Heste, han mødte, blev gale.

9. I Skoven han gjorde lidt Bukkespring,
saa Dyrene styrted forfærdet omkring.

10. Saa sejled han bort, og, som du ser,
om Bord var han eneste Passager.

Han Røgen lige i Næsen fik;
men ellers heldigt hans Rejse gik.

V. H.

ANMELDELSER

Thaulov, Pia: En uheldig dag
Interpresse

Pia Thaulovs debutalbum består af fire sort/hvide historier, der med skarp satirisk distance bevæger sig i forskellige miljøer. Titelhistorien, En uheldig dag, er nok den svageste. Tegningerne er ikke helt så gennemarbejdede som i de øvrige historier og synsvinklen skifter så man bliver usikker på satirens mål - er det hovedpersonen Danny, der ikke har held med at tage hånd om sine interesser, eller er det hans omgivelser? Den lille historie om pladeproducenterne, der med John Lennon i tankerne, overvejer et attentat mod en af deres stjerner for at sætte pladesalget i vejret, går derimod næsten rent ind. Portrætterne er skarpe trods den løse streg og historien skæmmes kun af en for stor tekstflade. Værtshushistorien, Fredag i byen, er den mest danske. Den rammer meget præcist den samtale tone, der bag sin intellektuelle maske kun har ét mål, der er meget lidt intellektuelt! Her spenderer et par fyre champagne på nogle piger, de gerne vil i lag med. Fyrene bliver fulde og pigerne forlader værtshuset med en beklagende bemærkning om at »danske fyre er søde... blot en skam de bliver så hurtigt fulde«. I historien, Digterliv, får satiren et dobbeltmål. Den rammer både forfatteren der søger at ramme de strømninger, som forlagsredaktøren mener netop nu er in og den

rammer redaktøren, der selv laller rundt efter de sidste signaler i ungdomskulturen. For forfatteren fører det til, at han skriver det ene digre værk efter det andet, og er finkulturel flipper, arbejder, punker efter hinanden. Men hans værker kommer altid for sent. Når det socialrealistiske værk endelig ligger på bordet vil forlaget have punk. Det er en god historie, der måske har en lidt for demonstrativ slutning.

Selvom dette debutalbum er lidt ujævnt er helhedsindtrykket meget positivt. Pia Thaulov både skriver og tegner sig ind i den satiriske tradition, der rummer folk som Lauzier, Wolinski, Bretecher. Og selv om hun både i tegnestil, satireform og miljøvalg er tæt på

flere af disse, har hun både en personlig tone i teksten og sin egen streg, hvad man især kan forvise sig om i historien, Fredag i byen, der er den mest helstøbte og som får en til at tro, at der kommer flere albums fra Pia Thaulovs hånd.

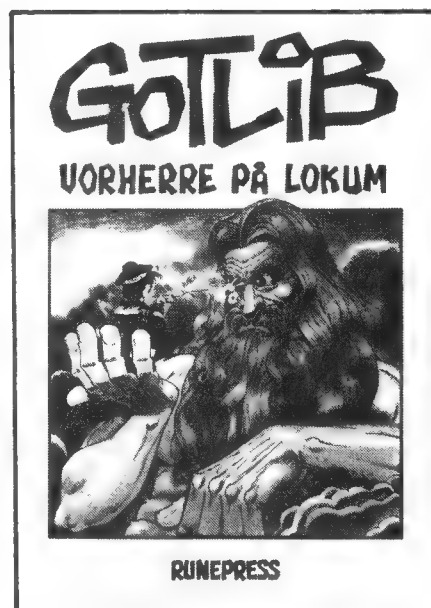
Jens Thorhauge

Gotlib: Vorherre på lokum
RunePress. 48 sider, kr. 29,50

Endnu et Gotlib-album på dansk, og med ham er det bare sådan, at enten elsker man ham, eller også kan man ikke fordrage ham. Men der er åbenbart nogle stykker, der korresponderer med hans yderst bizarre form for humor, når RunePress kommer med album nr. 3. I en sekvens på s. 8 beskriver han forholdet mellem drifternes oplevelse og den kolde, nøgterne analyse af en meget avanceret sex-film, og man er ikke i tvivl om, hvor han har sine sympatier. Jeg tror heller ikke, at man skal give sig til at analysere albummet (en psykologistuderende kunne sandsynligvis få en doktorgrad på det), derimod bør man nok opleve det, fnise, grine, blive forarget, vred osv. Det indeholder rigeligt med stof til at hele registret af følelser kan blive brugt, afhængigt af læseren. Indholdet består af tre »lange« historier og et par shorties. Især den første lange, hvor diverse kendte guder mødes til en meget animeret fest, er guld værd. Gotlibs eminente evne til at tegne ansigtsudtryk er i overflod, men det er stærke sager og ikke for sarte sjæle.

John Jørgensen

Gerhard Seyfried:
Flippede dage i Berlin
Carlsen. 93 sider, kr. 39,50

Skønt at sidde med et tysk tegneserieprodukt, der er værd at læse. Man er jo ikke forvænt på det område derved fra. Seyfrieds »Flippede Dage« rangerer på højde med Sheltons Freaks, men naturligvis med bund i det tyske samfund og de problemer der knytter sig til dette. Seyfrieds første bog var i Tyskland en bestseller og bog nr 2, som vi får, bliver det sikkert også pga det vid og bid han behersker. Hans karakteristisk af en gl. Freak og samme af venstrefløjens overklasse er ramt lige i plet og man genkender meget, naturligvis kun hos folk man kender. Ellers er bogens ramme bygget op omkring de femhovedpersoners fælles oplevelser, de bor naturligvis i samme lejlighed. Deres forskellige fremtidsvisioner hhv. politistat, russerinvasion, verdenskatastrofe, flipperparadis og syndflod er fantastisk flot tegnet på fem dobbeltsider med den samme topografiske baggrund. De uundgåelige konfrontationer med politiet er en del af dagligdagen. Hovedhistorien »Invasion« er enhver gl. flippers drøm, en bombe hvor anarki og kaos slippes løs. Fremragende oversat af Søren Vinterberg som med garanti har hygget sig med lækker fordanskning de nødvendige steder.

John Jørgensen

Berardi & Milazzo:
Den falske indianer
(Ken Parker, 1)
Interpresse, 50 sider, kr. 27,50

»De falske indianere« er det første af G. Berardi og I. Milazzos Ken Parker-albums. Selve historien er en af de klassiske: En indianervenlig pelsjæger, Ken Parker, oplever at se sin lillebror dræbt, tilsyneladende af indianere, men i virkeligheden er det tre hvide, som efter mordet har ladet sig indrullere i hæren, hvori også Ken Parker går ind med det formål at finde de tre og hævne sig på dem. Det lykkes. Berardis historie er godt gennemført og svinger sig især i den sidste tredjedel op over det mest banale C-western-niveau. Milazzo tegner meget dynamisk, ofte uden eller med kun svagt markeret baggrund. Fortællemåden er udpræget episk, dvs. en billede-for-billede-fortælling, hvor de enkelte billeders placering på siden kun sjældent har nogen dybere mening. Han forfalder let til billedklichéer, men når dog, specielt i natte-scenerne, holdt i sort og blå, god overensstemmelse mellem handling, stemning og autenticitet (troværdighed. Red.).

Torben Weinreich

Jens Laigaard og Finn Wraae Poulsen:
Personskildring i tegneserier.
Teori og analyser.
Hanefjed, Bygaden 28, 9000 Ålborg,
52 sider, kr. 40,-

Tegneserier har ofte fået det prædikat, at de ikke egner sig til dyberegående personbeskrivelser. Hertil er prosaen helt klart at foretrække! Denne fordom finder tilsyneladende vej helt ind i artikler og bøger om tegneseriernes udtryksmåder, idet man her kun hører om bobler og billedrammer, lydord og perspektiv, men intet om mimik og kropssprog. På trods af, at det sidste - i sammenhæng med tekst, tegnestil, perspektiv og farver - burde have en fremtrædende plads i fremstillingen af mediets muligheder. Fordi dette samspil kan udnyttes til at tegne veldefinerede personkarakteristikker og give nuancerede, detaljerede og præcise skildringer af den verden, som omgiver os.

Men har der før manglet litteratur om dette, er der nu rådet bod på det.

På forlaget Hanefjed er udkommet »Personskildring i tegneserier«. Der er egentlig tale om en hovedopgave afleveret på Danmarks Biblioteksskole i Ålborg i 1981, men her redigeret og strammet op til et 52 siders hæfte.

Skal man kritisere hæftet for noget, må det være, at det indeholder alt for få belysende illustrationer. Det er synd, for emnet betinger nemlig mange illustratio-

ner. Specielt får forfatterne netop her til formål at henvende sig til mennesker, som mener, at tegneserier er et overfladisk medium. Dvs. mennesker, som netop ikke er fortrolige med tegneserier og derfor skal vænnes til at se på tegneseriebilleder, før de lader sig overbevise.

Men anden kritik kan heller ikke rettes mod hæftet. Forfatterne ved virkelig, hvad de taler om, og de gør det med en autoritet og et overblik, som burde overbevise enhver tvivler om tegneseriernes muligheder og berettigelse. Bl.a. gennem analyser af vidt forskellige tegneserier som Palacios' reaktionære »McCoy« og Will Eisners virkelighedsnære »En kontrakt med gud«. Analyser, som burde kunne lære folkebibliotekarere o.a. kulturformidlere noget om, hvordan man kan bedømme en tegneseries kvalitet.

Hæftet retter sig først og fremmest mod søvnige folkebibliotekarere, men det skal ikke hindre andre i at læse det. Det kan også give de søvnige tegneserieforsvarere, som før har klaret sig med: »Det' bare fede bil' der, mand!«, de gode og velkvalificerede argumenter på hånden, som skal til for at overbevise omgivelserne om tegneseriernes fortræffelighed. Der er kort sagt tale om et centralt tegneserieværk, som man ikke kommer uden om, hvis man mener noget seriøst med sin interesse for mediet.

Anders Hjorth-Jørgensen

FÅ KOMIX TIL DØREN HVER MÅNED...

Et abonnement på KOMIX sikrer dig de nyeste nyheder på tegneseriefrenten ENDNU hurtigere! Udfyld kuponen og send den til: Interpresse, Box 11, 2880 Bagsværd. Mærk kuerten KOMIX.

Ja, send mig KOMIX hver måned i et halvt år

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____ By _____

KR. 60,00 er

☐ vedlagt i check

☐ vedlagt i kontanter (anbefalet)

☐ Indsat på giro 8319200 (mærk venligst girokortet »KOMIX abonnement«)

KORT med HJORTH

Hvem læste ikke Jan-, Kim-, Puk- o.l. bevidstløse seriebogstrivialiteter i 50'erne? I 60'erne? Og i 70'erne? Selv 80'ernes opvoksende generationer lader sig villigt tvinge ind i disse samlebåndproduktens klichéfyldte verden! Og skulle man ikke få sin lyst til eventyr og spænding tilfredsstillet gennem bøgerne, kan man i tilgift nu få populære seriebogs-helte i tegneserieform.

»De 5 eventyr« nr. 1, »De 5 og den gyldne galeon« er netop udsendt fra Serieforlaget - blot et andet navn for Gutenberghus - med tekst af Serge Rosenzweig og tegninger af Bernard Dufosse. De kunne for den sags skyld have heddet X og Y for mages til anonym og ligegyldig historiefortælling skal man lede længe efter. Enid Blyton - seriebogens forfatter - kunne dog i det mindste skrive spændende historier, som fangede opmærksomheden. X og Y - eller hvad det nu er de hedder - kan ingenting.

Min barndoms yndlingsseriebøger var »Den sorte hingst« af Walter Farley. Også den foreligger nu som tegneserie. Foreløbig er første bog omsat til tegneserieform skrevet af Robert Génin og tegnet af Michel Faure - med Interpresse som den danske udgiver. Og tro mig, når jeg siger: Det er ikke så dårligt, som man kunne forvente. Det er faktisk gjort ganske hæderligt. Bl.a. er den udtryksfulde og nuancerede person-tegning - som skaber interesse om både historie og figurer - værd at bemærke. Men...! Hvorfor læse »Den sorte hingst« i tegneserieform på en time, når man kan have fornøjelse af bogen i et par dage? Tegneserien kan næppe give den barnlige læser alle de følelsesmæssige rutchebaneture, som bogen gav mig i 12 års-alderen!

Nej, lad os i stedet vende os mod den »rene« vare. Til de »uforfalskede« tegneserier, som ville tabe i styrke ved at blive omsat til prosaform.

Blandt disse markerer Deribs tegneserier sig stærkt gennem en overlegen billedstil, hvor små, detaljebeskrivende og store, bredt fortællende billeder kædes sammen i collageagtige sammenhænge til atmosfæremættede, fængslende og vedkommende historier. Historier, hvor en så stor del af handlingsoplevelsen er indbygget i billederne, at det er svært at forestille sig, hvordan dette kunne omsættes til ligeså stærkt virkende prosa.

bum, men yderst fængslende album om en

Carlsen har udsendt Deribs og Jobs »Yakari« nr. 8, »I ulvenes land«. I visse episoder har denne serie for de 8-12 årige stået i stærk gæld til Disney's sødladde menneske- og dyreskildringer uden dog nogensinde at blive så vammel, som Disney kan være. Men i bd. 8 fjerner Derib sig kraftigt fra det sødladde og er i visse sekvenser både truende og uhelssvanger, bl.a. i beskrivelsen af ulvene, før de bliver »gode nok«.

Hans og Jobs formål er at beskrive indianernes dagligdag med naturen som både ven og fjende - men også at fortælle en lille moralsk fabel om, at man hellere skal lade sig lede af sin fornuft end af sine følelser.

Familieidyllen - kun truet af den omgivende, vekslende natur med dens rige dyreliv - har leveret spænding til de fleste af de første »Buddy Longway-albums«, hvori Derib alene har demonstreret sin tegneseriebeterskelse. Men i album 10 og 11 er den amerikanske ekspansion mod vest og det efterhånden nedkølede forhold til indianerne - med kavalleriet som det synlige vidnesbyrd på undertrykkelsen - begyndt at trænge sig på. I album 12, »Kaptajn Ryan«, bortfjernes enhver tvivl: Derib er på vej ad samme spor som »Blueberry«s Giraud, som forøvrigt også optræder som biperson i dette og tidligere albums.

Den fordomsfulde og hævngrerrige Ryan kunne udmærket have udviklet sig til Girauds general Guldmanke, hvis ikke... Nej, læs selv dette dybt deprimerende al-

af de mange sorte pletter på USAs historie. Man kan næsten ikke vente med fortsættelsen. For Chinook og Katherine er forsvundet og Jeremiah efterladt i guldgraverbyen. Der er endnu mange løse handlingstråde, som skal knyttes - velsagtens sammen med flere af de lidet glørværdige forhold, som USAs historie er så rig på.

Og lad mig så slutte denne opsummering af skidt og kanel fra den sidste måneds tid med at konstatere, at Corto Malteses mellem- og sydamerikanske eventyr tilsyneladende er afrundet med album 6, »Voodoo for præsidenten«. Det startede i album 4, »I stenbukkens tegn«, fortsatte i album 5, »Når vi taler om lykkeriddere...«, og er nu nået til en foreløbig afslutning i 6. Hvis man kan tale om en afslutning. Enhver Corto Maltese-episode hænger sammen med resten i et spindelvæv, hvis tråde hver især rummer deres lille beretning om en kompliceret verden og de mennesker, der befolker den. I Pratts mesterlige, yderst enkle sort/hvide tegneseriesekvenser vander skønhed og poesi hånd i hånd med hæslighed og brutalitet, overvåget af Pratts alter ego, den desillusionerede og kyniske menneskeven og -kender Corto Maltese. For pokker, hvor er det fascinerende... og foruroligende... at dykke ned i Hugo Pratts forunderlige og vidtspændende beskrivelse af verden anno (ca.) 1914-18. Kort og godt!

Anders Hjorth-Jørgensen

JAMES BOND 007 OCTOPUSSY

Den officielle
terpæserne
udgave

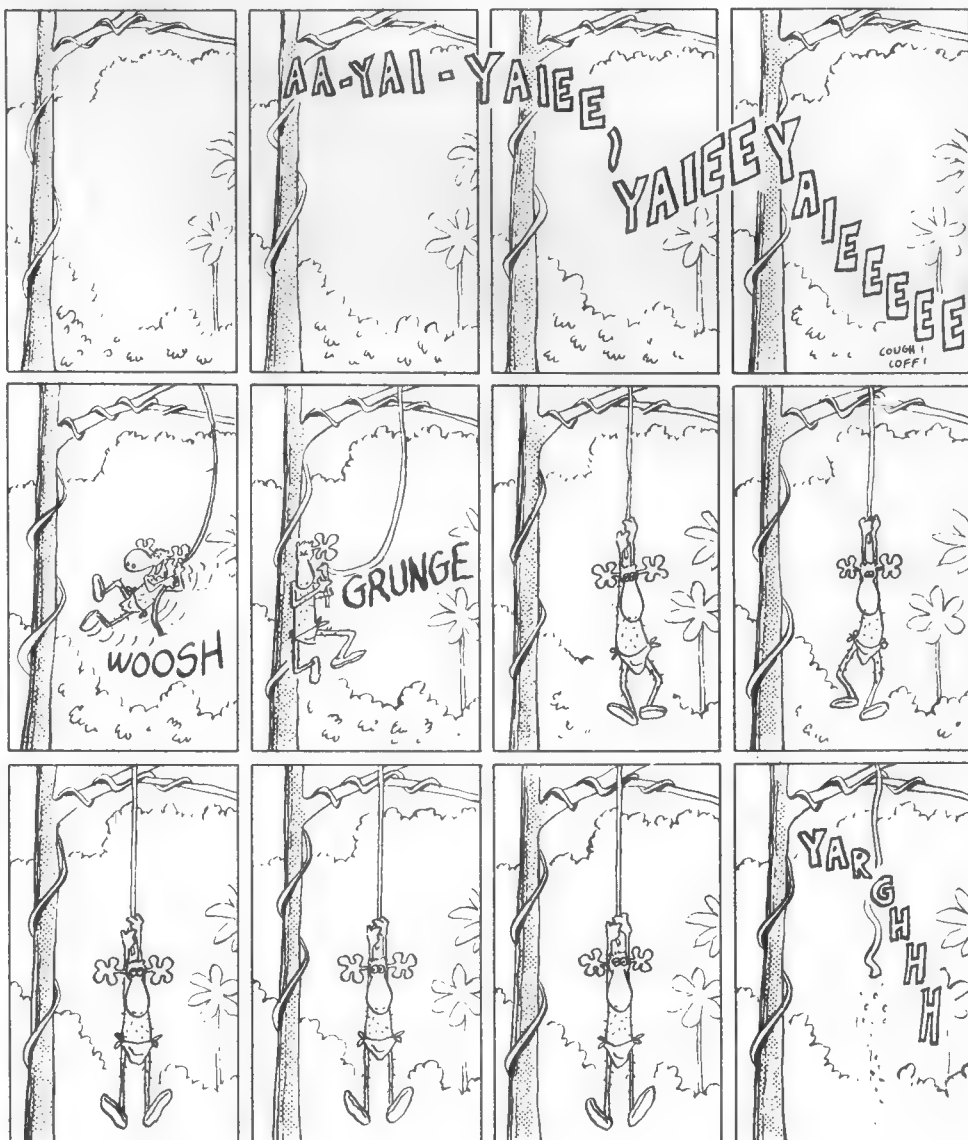

EXTRA:
Masser af
film-
billeder
i farver

MÅNEDENS MORSOMSTE

Myron

of the apes

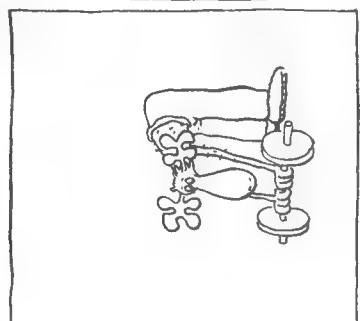
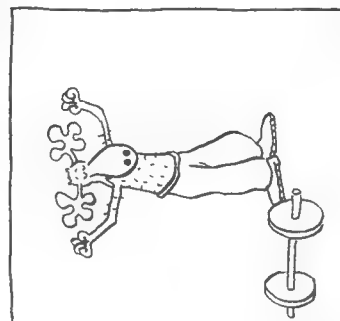
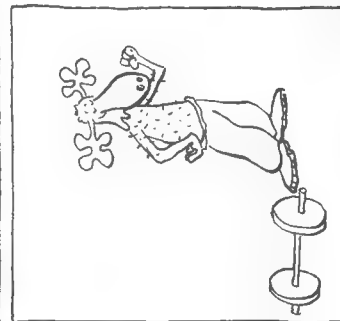
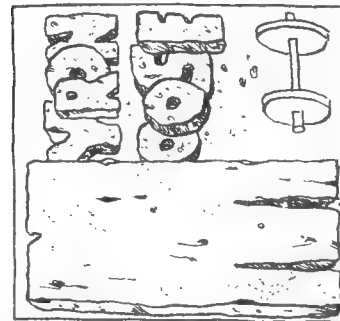
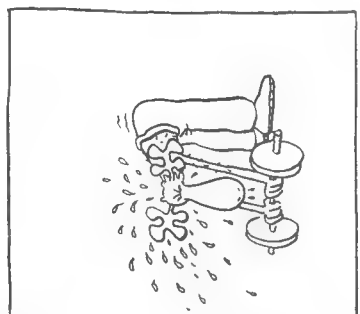
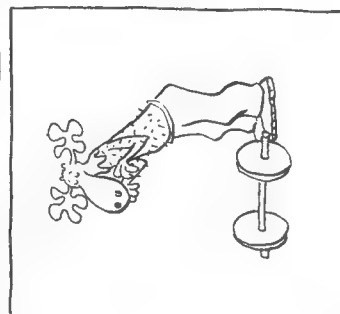
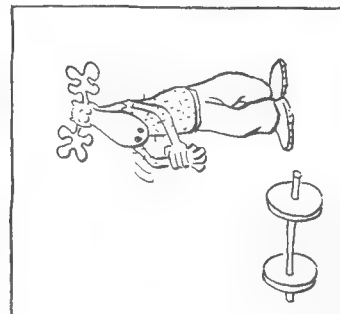
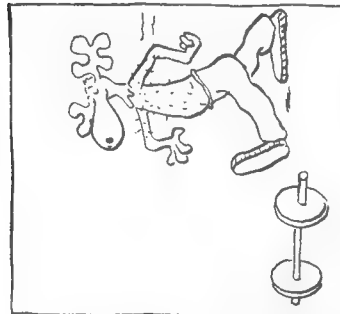
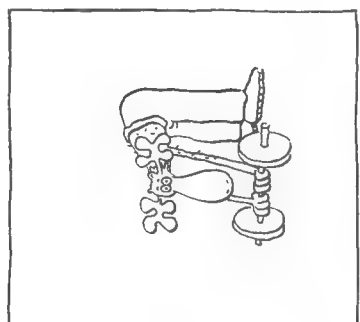
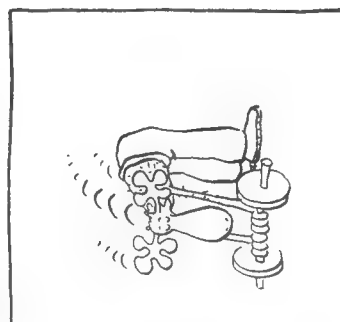
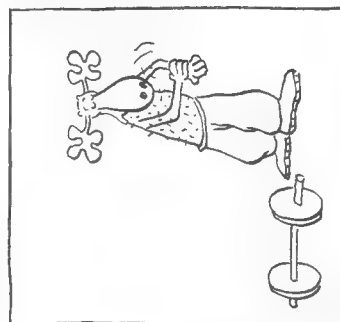
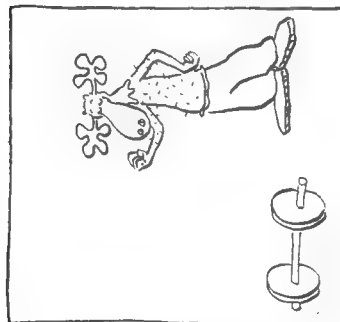
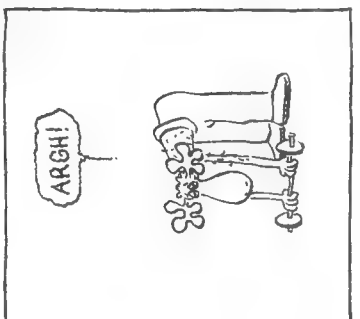
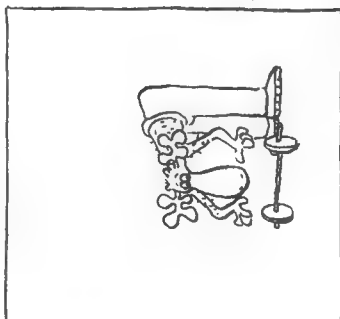
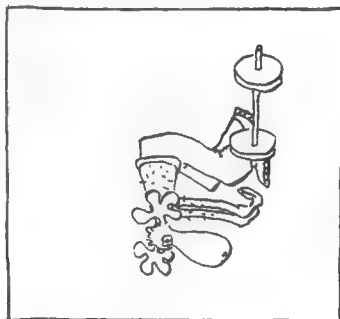
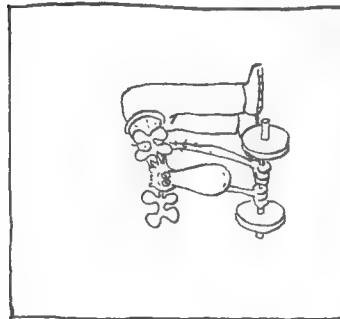
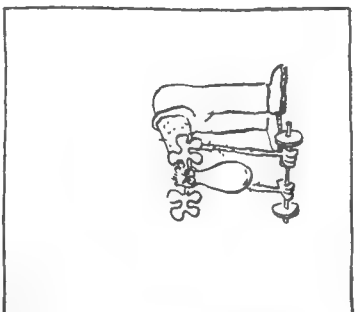
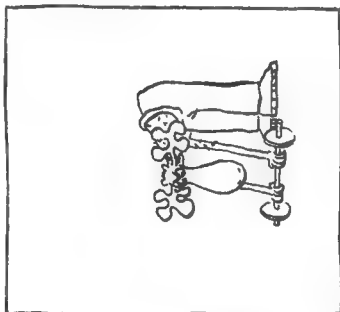
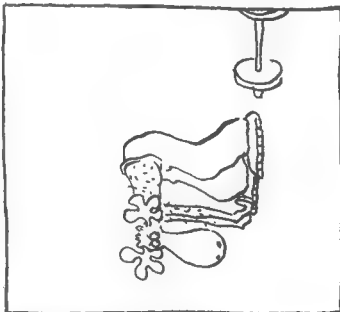
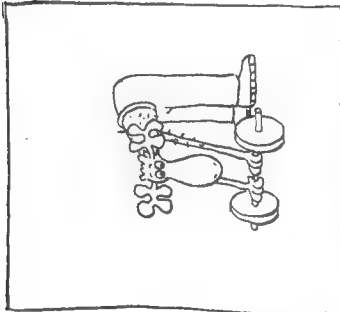
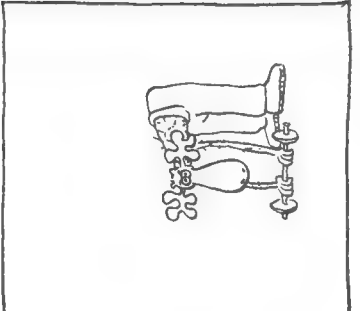
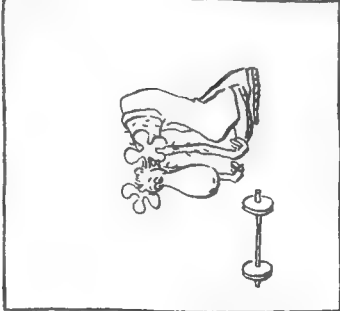
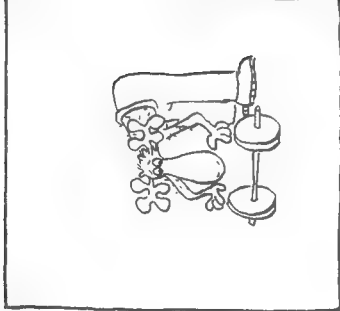

MÅNEDENS MAKVÆRK

Titlen månedens makværk med ret til brug af samme tilfaldet i denne måned ubeskåret a/s Interpresse for albummet James Bond 007, OCTOPUSSY. Tillykke! Grimmere KAN det simpelthen ikke gøres. Flot omslag og farvefotos indeni gi'r det perfekte indtryk af den sminkede luder, der smider håret, tænderne, øjenvipperne og brystproteserne når man ska' til det essentielle.

Bent Mejlby i Svinninge står for månedens opfordring, som vi klukkende bringer videre. Det drejer sig om århundredets mest stupide elg... Myron- MYRON MOOSE FUNNIES blev udgivet af - hvem ellers? - »Myron Moose Comic Book Works« i Los Angeles for præcis ti år siden, og vi var ikke et øjeblik i tvivl, da bemeldte hovdyr kom på tale som MÅNEDENS MORSOMSTE. Der er tre tegneserialalbums i præmie for hver måneds bedste forslag til denne serie!

UNDERGRUNDSTEGNEREN

Af Denis Kitchen

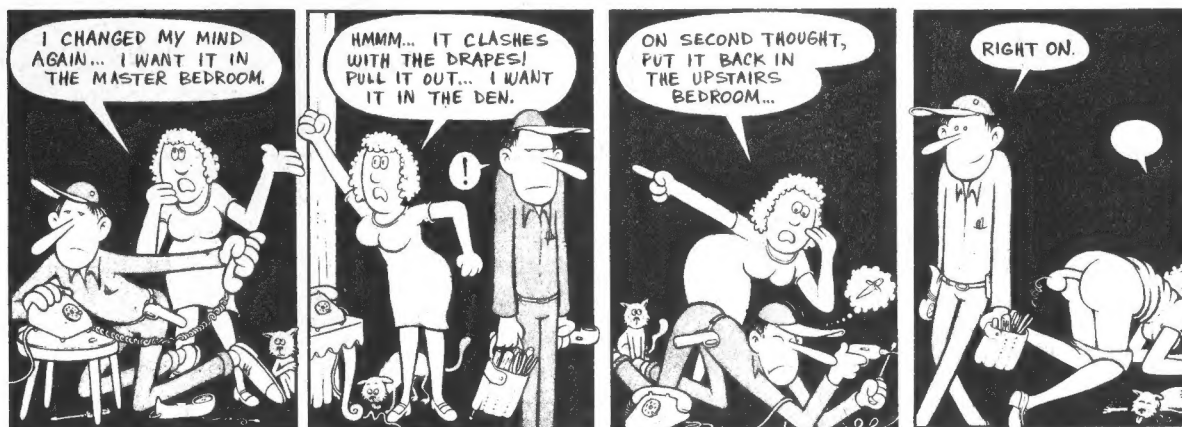
Undergrundstegneren spiller en ganske enestående rolle blandt de kulturelle og intellektuelle kræfter, som forener vores skæbne. Det er langtfra tilstrækkeligt, at han er hjemmevant i serietegningens teknik - denne besynderlige form for historiefortælling har dog immervæk kun eksisteret i de sidste femoghalvfjerds år. Næ, han må også have en solid baggrundsviden om hele vor kunstneriske arv fra fortiden, fra de klassiske skønheder fra det gamle Grækenland til moderne bohemers neurotiske skriblerier. Derudover kræves indgående kendskab til litteratur, idet tegneserien hæver sig over både kunst og litteratur, derved at den er en videreførelse af disse. Som midaldrende (midt i tyverne) vil de fleste korrekt skolede serietegnere mestre de grundliggende elementer og virkemidler. Dette er et vendepunkt og skæbnesvangre valg venter forude. Vor æras store sociale og menneskelige spørgsmål hviler tungt på den unge tegners skuldre. De fleste bukker under for den kapitalistiske økonomis ubønhørlige krav og opsluges i gigantiske massemedieindustriens ansigtsløse maver. Snart er deres talent drænet, udsuget og opbrugt.

Illustration A

DE ANDRE får en chance. Deres genetiske overlegenhed - måske guddommelig vejledning - får dem til at vælge den smalle sti... de bliver UNDERGRUNDSTEGNERE. Belønningen er ringe, og hædreren aldrig hvad disse mennesker har fortjent - men denne skare af helhjertede libertinere affinder sig med skæbnen med stoisk ro. På deres skuldre bærer de først og fremmest ansvaret for at lede masserne til oprør mod det korrupte bourgeois fæstninger fra hvilke selve menneskeheden undertrykkes. Den første tegneseriestribe på denne side (Illustration A) KUNNE meget vel have været tegnet af et medlem af ovennævnte orden. Vi ser tydeligt, hvorledes striben underbygger den kønsdiskriminerende og antiarbejderklasse-politik der så længe har holdt folket i lænker. Sammenlign nu denne stribe med illustration B, tegnet af en undergrundstegner. Føl den vitalitet og magtfuldhed der blåstempler den som en klassiker indenfor sin genre. Hvis du er ude af stand til at opfatte denne stribes forfinede genialitet er du sandsynligvis en sovsehjerne.

Illustration B

SÆD og SKIK

DU FRED'RIK, ALLE DEM DER IKKE SPILLER PIK HAR LIGE FÅET ET BREV FRA DRONNING MAGRETHE. VED DU HVAD DER STOD I DET BREV?

NÆH!

HA HA HO
HAN HAR IKKE FÅET
BREVET.
HA HÆ HAN SPILLER PIK!
HA
HÆDR
HI!
HI!
HO
HO

DU FRED'RIK, VED DU GODT AT ALLE DER ONANERER FÅR GULE PLETTER PÅ FINGRENE?

NÆ, GØR DE?

HAR
HAN SÅ PÅ
SINE FINGRE.
HAR HAR
HAN ONANERER

DU FRED'RIK, DER SAD EN DRENG OG ONANEREDE I BADEKARRET, IKK, OG SÅ KOM HANS MOR IND, ALTSÅ, OG DU VED GODT HVORDAN SPERM SER UD I BADEVAND, IKK?

JO!

SKRIIIIG SKRAL
HAN ONANERER
S'U

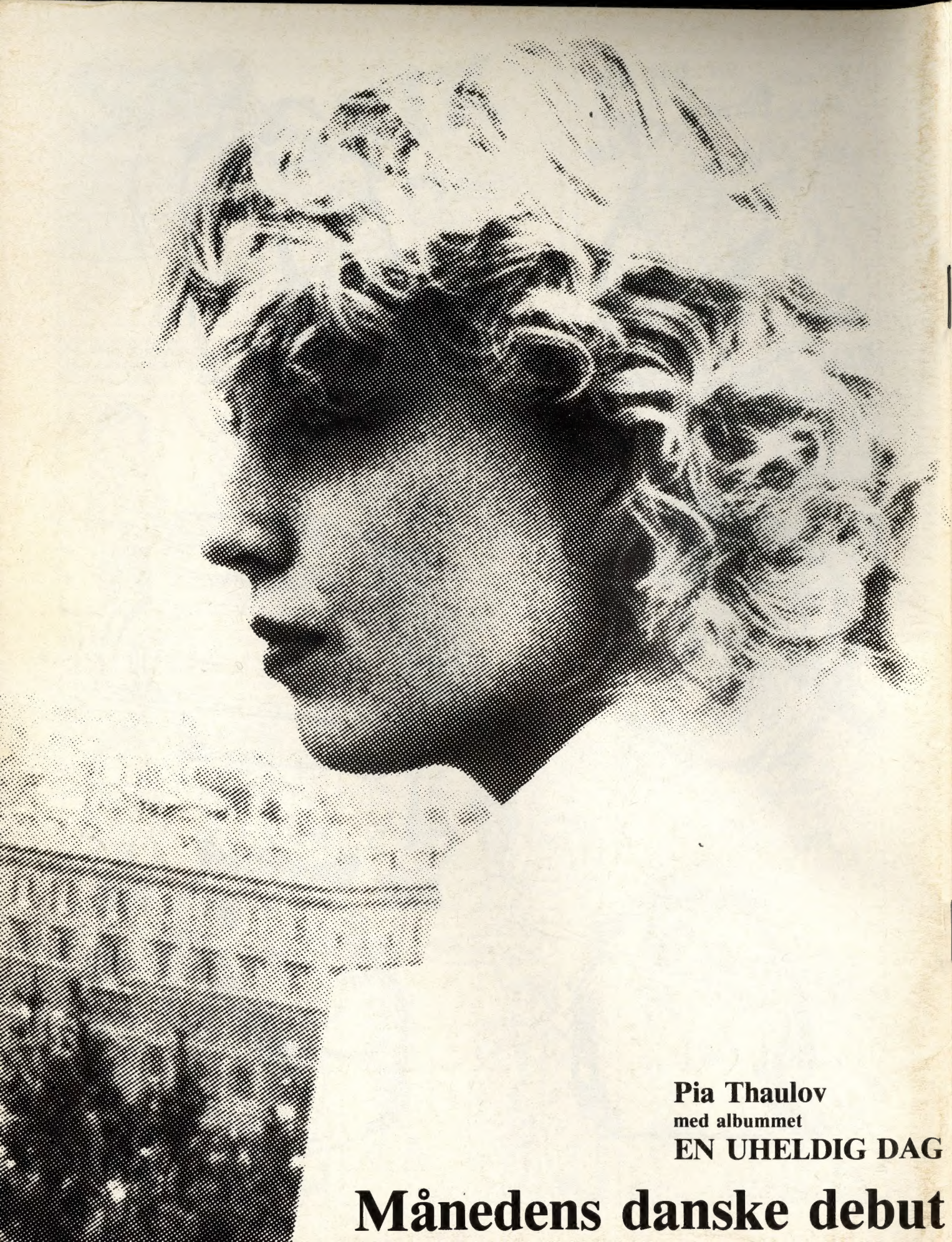
HOV, VI VAR VIST LIDT FOR GROVE VED FRED'RIK. HAN HAR S'U HÆNGT SIG!

HVAD GØR VI NU?

ÅH
STØN
AH
GISP

MÅRDØN
SMET - 83

Pia Thulov
med albummet

EN UHELDIG DAG

Månedens danske debut